

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:

Pe un an . . . . . 4 cor. 40 bani.
Pe o jumătate de an . . . . . 2 cor. 20 bani.
România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamentele se fac la „Tipografia Poporului”, Sibiu.

Foaie politică.

Apare în fiecare Duminică.

INSERATE:

să primesc la **biroul administrației**, (str. Măcelarilor nr. 12).
Un șir petit prima-dată 14 bani, a doua-oraă 12 bani a treia-oraă 10 bani.

Cadastrul național.

Sunt zeci și sute de ani de când țara noastră e frământată de războiul mare al neamurilor. Atâta zbucium și atâta luptă mistuesc puterile iei și toți ne întrebăm când se va pune un capăt acestor frământări păgubitoare țării întregi. Și oare cum ar fi să se facă pacea veșnică și pentru totdeauna, între popoare? Ce fel de așezăminte nouă, ce legi vor trebui să se aducă pentru a împiedeca pe vechii dușmani să se ia la nouă harță?

Noi românii din Ardeal și țara ungurească vom avea încă mult de luptat, dar vedem cum frații noștri din Bucovina au ajuns să găsească o nouă întocmire pentru a pune pace pentru cele mai multe puncte de ceartă între popoare. Intocmirea aceasta se cheamă *cadastrul național*.

Ce însemnează aceste cuvinte?

Cadastrul (sau cartea funduară) ieste o carte în care se înscrie toată averea nemișcătoare, pământurile, casele unui om. Cartea asta se păstrează la judecătorie sau la tribunal. Ori de câte ori se face o schimbare în proprietatea nemișcătoare a cuiva ea se înscrie și în cadastru. Cartea asta ieste o oglindă, în care se vede totdeauna averea unui om și în ori-ce ceartă sau neînțelegere între doi sau mai mulți proprietari ea ieste judecătorul, care hotărăște și împarte dreptatea.

Dacă însă averea oamenilor poate fi încinsă în cadastru și dacă astfel certurile între oameni să pot înlătura sau împutina, oare nu s'ar putea face acelaș lucru și cu averea națiunilor? Care ieste însă avutul acesta? Sânt pământurile, casele, aurul lui? Nu, căci acestea se pot pierde sau câștiga, după hărnicia oamenilor. Națiunile și popoarele se alcătuiesc din *oament*, prin urmare iei sunt averea lor cea mai mare și mai prețioasă. *Oamentii* îi dau ființă, brațele lor susțin și apără popoarele, iar în lupta politică *alegătorii* hotărăsc, după numărul și conștiința lor.

În Austria, țara soră a Ungariei, popoarele după lungi certe au ajuns să se împace în acest fel: să nu se înscrie toți alegătorii la un loc pe o listă (cum se face la noi) și să nu aleagă la un loc, ci să se facă liste deosebite după națiuni, catastife ale fiecărui popor. Aceste catastife ale alegătorilor se numesc *cadastre naționale*. Fiecare alegător poate cere să fie înscris în cadastrul națiunii sale. La ale-

gerile de deputați atunci popoarele nu se vor mai lupta, căci alegerile nu se fac după cercuri amestecate, ci după cercuri curate naționale și toți românii bunăoară votează în *cercurile românești curate*. Nici un vot românesc nu va fi silit să se dea pentru străini. La alegeri românii nu se mai bat cu alte neamuri, ci numai iei între iei și oricare candidat s'ar alege, nu ar putea fi decât *român* într'un cerc *românesc*, neamț în cerc neamțesc și ungar în cerc unguresc.

Vedeți, că în chipul acesta neamurile cari stau lângă olaltă totuș nu se mai pot lupta și certa, căci cadastrul național trage dungă între iele și le *despărtește*. Nimeni nu mai poate trece peste dunga asta. Fiecare popor e adunat într'o tabără deosebită și alege deputați după placul inimii sale, fără ca un alt neam să între în tabăra lui și să încerce a o strica.

E o alcătuire minunată acest cadastru național. Căci fie-care alegător ieste înscris în cadastrul națiunii sale *ori unde s'ar afla în țară, chiar și departe de neamul său între străini!* Și fie-care popor are un număr de cercuri hotărât înaintea prin lege, care nu poate fi schimbat! Nu se va mai întâmpla deci ca români să aibă deputați așa de puțini și ungurii atât de mulți, cum ieste la noi. Trei miloane de români au azi în Ungaria *cinci* deputați, două miloane și jumătate de slovaci au trei, iar sârbii și nemții nu au nici unul, pe când ungurii au 405 deputați! Unde ieste aici dreptatea? Și acum poate fi vre-odată pace între neamuri dacă nu se face dreptate?

Iacă vedeți, în Bucovina, țărișoară din Austria cu multe neamuri într'însa cadastrul național a pus capăt tuturor neînțelegerilor. Fie-care popor are cadastrul său național și la numărătoarea alegătorilor s'au găsit:

Alegători români	66,569
ruteni	64,673
nemți	39,492
poloni	9,680
Cu toții	180,414

Românii au deci mai bine de a treia parte din numărul total al alegătorilor. Au ieșit prin urmare foarte bine și pot fi mulțămiiți, căci nici un popor nu are atîți alegători ca iei. Rutenii, vechii lor dușmani, au cu vre-o două mii de alegători mai puțini, deși totdeauna statistica austriacă a găsit că sunt mai mulți ruteni ca români.

De cînd s'a făcut în Bucovina cadastrul național, nu mai sunt lupte la

alegeri între neamuri și fie-care popor alege după placul inimii sale, fără să se teamă că va rămânea fără deputați, cari să-i apere drepturile și fără ca jărdarmul să-l bată cu pușca. E o pildă și pentru țara noastră. Suntem încredințați, că pace adevărată între neamuri nu va fi nici la noi decît dacă se va introduce cadastrul național.

Răvașul săptămânii.

Târguielile pentru pace.

Nimeni dintre noi românii nu crede, că târguielile ce au loc acuma între partidul național și guvernul unguresc vor putea aduce o pace adevărată. Cu toate acestea partidul național își face datoria de a mai târgui cu guvernul unguresc, ca să nu se spuie, că iel poartă vina dacă pacea nu se face.

Zilele trecut dl *Dr. Ion Mihu* din Vinerea a fost din nou la primul-ministru Khuen-Héderváry, spre a vorbi cu dânsul despre târguielile păcii. Întrebat de un ziarist, dl Mihu a răspuns, că târguielile nu au fost isprăvite, dar că pînă acuma lucrurile stau bine. Toți românii privesc cu încredere deplină la dl *Dr. Ion Mihu*, căci știu că dînsul nu va face o pace păgubitoare pentru noi.

Un glas românesc în delegațiuni.

În ședința de Miercuri, 26 Oct., a delegațiunii austriace, deputatul român din Bucovina dl *Ion Simionovici* a rostit o cuvîntare împotriva stăruințelor ungurești de maghiarizare a armatei comune. Dl Simionovici a spus, că maghiarizarea armatei e o primejdie pentru popoarele celelalte nemaghiare, ba chiar și pentru împărăția întreagă, pentru că slăbește tăria ei cea mai mare, armata. Dânsul a mai cerut să se sporească numărul preoților români la armată și să se păzească mai bine sărbătorile românești. În zilele noastre de sărbătoare ostașii români să nu fie puși la muncă și deprinderi.

Neînțelegeri între guvernul ungar și cel austriac.

În zilele acestea se vorbea, că guvernul ungar își va da dimisia, din cauză că nu poate ajunge la înțelegere în unele lucruri cu guvernul austriac. Era vorba despre cererea guvernului ungar de a se face toate plățile între Ungaria și Austria în bani gata, iar nu cum de obicei se fac lucrurile acestea, prin hârtii de valoare.

Guvernul ungar cere aceasta deoarece crede, că astfel poate lucra încetul cu încetul la realizarea și înființarea băncii ungare, pe care demult o dorese cîrmuitorii noștri.

Dar din toate de-al de astea nu se alege multă ispravă. Prim-ministrul

Khuen a fost la Viena, s'a consfătuît cu prim-ministrul austriac Bienerth. După aceea Khuen a fost primit în audiență de Maiestatea Sa, iar după el a mers la Maiestatea Sa și ministrul de finanțe Lukács.

După audiență ministrii Khuen și Lukács s'au întors iar la Budapesta. Cât despre demisia lor nu mai este nici o vorbă.

Inființarea unei bănci românești de asigurare.

Duminea trecută direcțiunea însoțirii băncilor noastre „Solidaritatea“ a ținut ședință în Sibiiu. Intre lucrurile de căpetenie, cari au fost desbătute în această ședință, este a se socoti afacerea cu inființarea unei bănci românești de asigurare.

Acest lucru a fost desbătut cu căpetenia convenită, de oarece inființarea unei bănci de asigurare e ceva mult mai gingaș ca inființarea ori-cărei altfel de bancă.

Cu toate acestea s'a hotărît inființarea băncii cu un capital de un milion coroane. Banca se va așeza în Sibiiu, iar în centrele mai mari românești se vor face filiale. Adunarea de constituire a băncii se va ținea după puțină, în primăvară, iar până atunci se va subscrie capitalul de lipsă. Numele băncii va fi „Fortuna“.

La aceasta ședință a direcțiunii „Solidarității“ au luat parte următorii d-ni: P. Cosma Sibiiu, A. Cosma, Șimleu, I. Lăpădatu, Orăștie, Dr. Coriolan Pop, Oradea-mare, Const. Pop, Sibiiu, Sava Raicu, Arad și Dr. G. Tripon, Bistrița.

O ticăloșie grozavă.

În toate statele cu adevărate drepturi de libertate, e oprit ca un slujbaș în funcție să amăgească pe alt slujbaș a face așa sau așa în o afacere de proces. Din contra: azi e recunoscut de toată lumea, că un slujbaș trebuie să hotărească și judece o pără sau un recurs după cea mai bună chibzuială a lui.

La noi în Ungaria se întâmplă, însă, lucruri de cari ori-ce om cu judecată limpede trebuie să se minuneze.

Iată ce s'a întâmplat zilele trecute: „Libertatea“ din Orăștie a publicat o scrisoare a căpitanului de poliție din Orăștie, *Baksay*. Această scrisoare a fost adresată deputatului jidan al Orăștiei *Dr. Farkas Pál*. În ea se destăinuiesc lucruri grozave, cum slujbașii administrației noastre cercă a amăgi alți slujbași mai mari, ca aceștia să prigonească și mai tare pe cutare sau să-i facă favoruri la cutare.

Căpitanul *Baksay* a scris jidanului *Farkas* amănunte asupra tuturor Românilor din cercul Orăștiei. Intre altele a zis:

„Lista acelor învățători și crâșmari, cari au votat contra noastră, am trimis-o la timpul său numai decât fișpanului, dar până acum nu să vede nimic, direcția financiară ar trebui să-i apuce aspru pe aceștia, ca ceilalți să se învețe“.

Sub nr. 41251/910 al direcțiunii financiare din Deva, e înaintat recursul lui *George Bogdănescu* din Orăștie, contra luării dreptului de crâșmarit. *Acela trebuie respins!*, și luarea dreptului e a se întări, pentru că a

votat în contra noastră și e un agitator „vankuj“ (de-ai lui Iancu), și ceilalți să-i vadă pilda.

„Învățătorul din Golmar *Adám Vászai*, care a votat cu noi, e prigunit într-una; starea lui e de nesuferit; a concurat la Chindia și Șarfalva, fă rănduială să capete pe oare-care; documentele și rugarea îi sunt trimise în ministeriu.

Din „Libertatea“ mi-am câștigat toți numerii și i-am tradus. Încă și în cel din urmă număr așiftă tare cănele de Moța!

Moța a fost pedepsit cu 40 cor. pentru scoaterea unei broșuri așiftătoare, și pe temeiul arătării mele procuratura supremă a pornit cercetare. Scrie-i și tu în treaba asta, căci Moța trebuie strămtorat!

Scrisoarea susnumitului căpitan *Baksai* cuprinde încă foarte multe lucruri de acestea. El voiește să influențeze favoruri pentru unii și pedepse pentru alții, lui neplăcuți.

Dar să sperăm, că deputații noștri își vor ridica cuvântul în dieta țării, contra acestor abuzuri ale administrației noastre.

O nouă izbândă a lui Vlaicu.

După-cum am spus și în numărul trecut, aviatorul nostru *Vlaicu* nu făcuse până acum nici un zbor public, adecă un zbor, la care să se poată aduna lume mai multă de oameni, spre a vedea pe vrednicul tânăr român *Vlaicu*, cum plutește cu mașina prin aier.

Un astfel de zbor public a făcut *Vlaicu* Duminea trecută, în hipodromul (locul anume întocmit pentru zburat) dela Băneasa, aproape de București.

Acest zbor a avut o izbândă foarte mare. *Di Vlaicu* a zburat cu siguranță uimitoare, făcând trei zboruri splendide. Mii de oameni privitori aplaudau și îi făceau ovațiuni marelui măiestru, care azi stăpânește aerul.

La acest zbor a luat parte Altețele Lor Regale, Principele *Ferdinand* și Principesa *Maria*, apoi mai mulți miniștri, cum și o seamă de fruntași din Ardeal (*Brașov*, *Sibiiu*, *Orăștie* etc.) cari voiau să vadă și cunoască în persoană pe compatriotul *Vlaicu*, inginerul dela *Bintinți*.

„Gazeta Transilvaniei“ publică despre acest zbor următorul raport din București:

Pe un timp eu totul nefavorabil, a avut loc Duminea după amiază, la hipodromul dela Băneasa, adunarea de aviație organizat de ministerul de războiu, în onoarea primului și distinsului nostru aviator și inventator, inginerul *Aurel Vlaicu*.

Toată ziua de Duminea a fost posomorâtă, cerul încourat și un vânt puternic făcea să se creadă, că zborurile vor fi amânate. Totuși drapelele roșii, cari fâlfâiau la hotelul *Bulevard*, la teatrul național și la palatul funcționarilor publici, anunțau precis, că zborurile se vor face negreșit.

De la oarele 1 d. a. hipodromul a fost înconjurat de un cordon de soldați, din toate trupele din garnizoană.

Paza punctelor mai îndepărtate era făcută de cavalerie, iar ordinea înăuntrul hipodromului era făcută de jandarmii pedestrii și rurali și detașamente din regimentele 4 Ilfov 21. 6 *Mihai-Viteazul* și vânători.

*

Din cauza timpului urît n'a fost însă

atita lume, cită ar fi trebuit să fie. La peluză erau vre-o 4000—5000 de persoane, iar la tribune mult mai puține.

La oarele 4 și jumătate au sosit Altețele Lor Regale Principele *Ferdinand*, Principesa *Maria*, Principesa *Elisabeta* și Principele *Carol*, însoțit de Principele de *Beuthheim*, lt-col *Greceanu* și d-na *Greceanu*.

Familia princiară a luat loc în loja regală.

La oarele 4 și jumătate, deși vântul era tot așa de puternic, — peste 10 metri pe secundă, — *Vlaicu* după ce-și examinează aparatul, care se află așezat în mijlocul peluzei, se urcă în nacelă, pentru a face un zbor de încercare.

Motorul e pus în funcțiune și după un minut mașina pornește. După ce rulează pe pământ vre-o 30 de metri, monoplanul se ridică majestos în aer, în mijlocul uralelor mulțimei. După un zbor de un kilometru în linie dreaptă, *Vlaicu* se dă jos. Mașina e readusă la punctul de plecare.

Vântul e mai scăzut și *Vlaicu* e încântat de modul cum funcționează motorul.

— Am să fac acuma un sbor frumos, declară el, și într'adevăr s'a ținut de cuvânt.

Fix la oarele 4 și 51 de minute, *Vlaicu* se ridică cu monoplanul său în aer și execută un sbor splendid de 12 minute, la o înălțime de 60—100 metri.

Publicul privește plin de admirație și când *Vlaicu* se coboară jos, îi face ovațiuni.

După câteva minute, la 5 și 9 minute, iel făcuse un al treilea sbor, ridicându-se la peste 100 metri. Dela înălțimea la care se află, trecând deasupra tribunelor, *Vlaicu* dă drumul la o mulțime de flori, pe cari le luase cu iel într'o cutie, pe care o aruncă de asemenea jos. Publicul aplaudă și *Vlaicu* răspunde saltând cu mâna și cu bereta.

După 9 minute, adică la 5 și 18 minute, el aterisează fiind din nou ovaționat de public.

Strigăte de „Trăiască *Vlaicu*“, răsuna pretutindeni.

Principele *Ferdinand* și Principele de *Bethheim*, vin și ei la locul, unde s'a dat jos *Vlaicu*, care e viu felicitat și se întreține câteva minute cu *Augustii* spectatori.

În general, sborurile de ieri ale lui *Vlaicu* au fost din cele mai strălucite și publicul a plecat foarte încântat.

Ieri s'a împlinit tocmai un an dela sborul lui *Bleriot*, tot la hipodrom.

Iată ce scrie și dl *Russu Abrudeanu* în „Adevărul“ din București despre *Vlaicu*:

În sfârșit, inginerul *Vlaicu* a fost consacrat Duminea în mod oficial și de către publicul capitalei, ca primul aviator român, prin zborurile reușite, elegante și îndrăznețe, executate în fața a mii de oameni pe câmpul hipodromului dela Băneasa.

Ziua de Duminea a fost o zi mare și frumoasă, atât pentru aviațiunea românească, cât și pentru satisfacerea orgoliului și mândriei noastre naționale.

Cu tot timpul rece și vântul puternic ce bătea — 12 metri pe secundă — curajosul nostru aviator, a dat proba cea mai mare, că toate speranțele puse de inimi entuziaste și sacrificiile făcute de stat pentru întruparea aeroplanului *Vlaicu*, au fost cu prisos îndrituite și răscumpărate, iar publicul capitalei și cel din provincie, care a ținut cu toată vremea urâtă să-l încurajeze, s'a putut convinge, prin senzațiile înălțătoare ce a primit, că manifestarea geniului românesc a fost o adevărată manifestare națională, care va

rămânea neștearsă în toate inimile bine simțitoare, cinstind țara și numele de român.

Inginerul Vlaicu a raportat fără îndoielă pe ziua de Duminecă un imens și bine-meritat succes moral. Numele lui va rămânea neșters și mândru, în istoria aviațiunii române.

Românii la orașe.

De multe ori s'a vorbit și se spune, că noi Românii nu avem centre românești mai de seamă. Lucrul acesta e prea adevărat.

Nu avem bunăoară nici un oraș, unde să putem fi noi dătători de ton cât de cât. Iar un popor, care voește să se ridice în cultură și bunăstare, trebuie să prindă putere atât la sate cât și la orașe.

Pentru atingerea acestui scop, nouă Românilor ne stau o samă de piedeci în cale, la a căror delăturare avem datorința a lucra cu toții.

Ce trebuie făcut în această privință ne spune foarte lămurit foaia băncilor noastre, „Revista Economică“ în Nr. 42 dela 16 Octomvrie.

Reproducem cu plăcere acest articol, asupra cărui însemnătate vom mai reveni la timpul potrivit.

Iată ce scrie „Revista Economică“ sub titlul „Problema orașenească“ :

Evident, o cauză principală, pentru care elementul românesc nu se poate valida cum ar trebui în țara noastră, este lipsa manifestării noastre mai pronunțate la orașe.

Respirată prin diferite centre ungurești și săsești, populația noastră orașenească are mai mult înfățișarea unei colonii așezate în tâmplător în urbile sau mai ales în suburbiile cutărui orașel cu poporație în mare parte străină. Cauza, că noi ne extindem atât de greu la oraș, are un caracter în prima linie comercial. Căci toate orașele, cari înaintează azi, fie aici, fie în alte țări, datoresc progresul lor grabnic aproape numai dezvoltării comerciale și industriale, cari promovează numeric și calitativ importanța lor.

Dezvoltarea unui oraș nu o poate forța nici un guvern, ci cel mult o poate sprijini în mod stăruitor prin așezarea de instituții de cultură, universități, oficii publice, cari apoi ajută circulația și consumația, fără de care și producția și comerțul sunt lipsite de arteriile principale de viață. Progresul comercial însă se face totdeauna prin inițiativă particulară și unde spiritul de întreprindere lipsește, dezvoltarea orașelor încă rămâne înapoi.

Aceasta se observă mai bine în acele orașe, în care populația intelectuală (domnii) e mai mare față cu industriași și negustori. Astfel de orașe au un timbru cultural mai pronunțat, dar nu pulsează întrânsel viaa circulație ca în centre comerciale, și bugetele orașului nu sunt în stare să satisfacă întocmiri moderne, cari ridică vaza orașului.

Aceasta se observă mai bine comparând orașele ungurești cu cele săsești. Orașele ungurești au în general înfățișarea orașelor în dezvoltare, urbiile săsești poartă timbrul conservator, având înfățișarea unor rămășițe vechi, lipsite de întocmiri moderne. Cu toate acestea, dacă totuși orașele săsești și-au păstrat caracterul lor german, aceasta se datorește numai negustoriei și industriașilor sași, cari susțin acest caracter prin activitatea lor. Politicește această pătură muncitoare e însă de

mare valoare, căci prin numărul ei ține și administrația orașului în mâni săsești, iar cine e capul orașului, e și stăpînul lui.

Și până ce noi nu vom fi în situație să avem mulți comercianți și industriași la orașe, nu vom putea să dăm în nici un centru timbrul românesc vre-unui oraș.

Se tot vorbește la noi de centre culturale românești și se face multă vorbă de întrecere de pildă între Sibiu și Arad. Dar toate manifestările noastre la orașe sunt azi de natură pur trecătoare. Un congres, un sinod, o petrecere românească sau o conferință națională nu va se zică fundarea unui centru românesc, prin manifestări trecătoare și de scurtă durată. Nici nu se poate desvolta deajuns un centru, avînd în el un oficiu consistorial, o bancă românească sau o școală română. *Trebuie lucrat în direcția, ca să se dea un caracter de permanență, de continuă dezvoltare a vieții românești la orașe pe toate terenele.* Numai așa putem să ajungem a ne valida ca element hotărîtor și în orașe. Trebuie să facem să pulseze în toate arteriile manifestării orașenești viața românească.

Acest lucru însă nu e posibil până ce nu vom stăruii și sprijini cu toate forțele de care dispunem, ca să se stabilească la orașe negustori și meseriași români. Pe lângă creșterea păturei intelectuale (domnii mai de frunte), numai dezvoltarea noastră în direcție comercială modernă ne poate câștiga adevărate centre românești la orașe.

Forța numerică ne trebuie, iar numărul intelectualilor nu e suficient ca să împopuleze orașele pline cu străini. Aceasta se poate face numai prin reprezentanții muncii productive și prin mijlocitorii afacerilor comerciale. *Pentru promovarea acestor factori însă revine un rol important și băncilor noastre, cari vor trebui să dea mai mare atenție creditului comercial, ca până aci.*

Ar trebui studiat, în ce condiții de garanții s'ar putea acorda credite ieftine pentru deschiderea de afaceri în piața cutărui sau cutărui oraș.

Acum că se va întemeia și banca de asigurare, combinat creditul pur comercial cu asigurările pe viață și cu cele de foc, credem că garanțiile sunt mai ușor de oferit de către negustori români demni de încredere și destoinicii a purta un comerț la oraș. Trebuie însă un sprijin oare-care din partea băncilor noastre. Trebuie studiate condițiile, în cari băncile străine, cari cultivă ramul creditelor comerciale, ies la socoteală cu acest soi de afaceri, la noi până acum puțin folosite. Biroul de informație, ce e vorba să se înființeze în Sibiu, poate aduce și el reale servicii pentru promovarea acestui scop. Conlucrarea armonică a tuturor factorilor nostri economici și intelectuali în această direcție, poate duce la bune rezultate.

Social ar trebui să dăm stima cuvenită negustoriei noastre, iar, de sine se înțelege, că sprijinul material ar trebui să fie cel dintîi postulat. În această direcție sunt semne îmbucurătoare, că intelectualul român azi rar îl mai găsești mușteriu la străin, unde Românul îi face aceleași, sau mai bune servicii.

Din punct de vedere național ne trebuie o pătură democratică adevărată la orașe. Căci ce folos de legi democratice fără democrație. Fără crearea unei burghezimi, fără adevărați cetățeni, nu vom avea nici cetățeni.

Iar cetățile azi sunt fortărețe puternice, cari adună rezervoarii de capital și inteligențe

și politicește vor avea un rol însemnat de aici încolo, când legea viitoare electorală va largi drepturile cetățenilor.

Iar noi ce vom pierde la sate, nu vom putea restitui la oraș și tot efectul unei legi electorale democratice pentru noi va deveni astfel iluzoric. Problema orașenească va trebui deci să fie una dintre cele mai importante chestiuni, care să ne preocupe de aci înainte. *Problema e grea, dar e de capitală importanță.* Pentru deslegarea ei trebuie să jertfim mentalitatea și forțele noastre disponibile, ca să găsim soluția, ce trebuie să i-o dăm treptat, pas de pas, însă cu stăruința, care o reclamă viitorul elementului românesc în această țară.

„Călințarul Poporului“ pe 1911.

A apărut »Călințarul Poporului«, care de 25 de ani împodobește casa a mii de țărani vrednici de-ai noștri.

Acest călințdar a fost totdeauna bine îngrijit și vartat dar în anul acesta are un cuprins mult mai bogat, ca nici odată până acum. Numai ilustrații și tot felul de chipuri sunt aproape 50 apoi o seamă de articli diferiți.

Deși cuprinsul călințdarului este cu mult mai bogat ca în trecut, prețul lui este acelaș, de 20 cruceri (40 fileri), iar pentru trimiterea pe poștă este a se socoti deosebit 5 fileri pentru un exemplar.

Cine comandă cel puțin 20 exemplare și le plătește înainte cu cîte 20 cruceri bucata, mai capătă două călințdare pe deasupra și se trimit toate acasă plătite de poștă.

Acei cari cumpără 25—50 exemplare le capătă cu 14 cr. (28 fil.), dela 50 bucăți în sus cu 12 cr. (24 fil.) unul, dar trebuie să plătească și poșta la primire.

Banii trebuiesc trimiși totdeauna înainte. Numai comande dela 30 exemplare în sus se trimit și cu rambursă, adică să se plătească la scoaterea dela poștă. Mai puțin de 30 exemplare nu se pot trimite neplătite înainte, din cauză că atunci vine prea scumpă poșta.

Scrisorile Bădicului Ion. Membri ajutători la „Asociațiune“.

Cetesc în zilele acestea, dragă cumetre, prin gazetele noastre un apel, trimis dela cirna „Asociațiunii“ din Sibiu, prin care, amintindu-se ținta și munca acestui așezămînt, se cere și sprijinul nostru, al sătenilor, pentru o răușită cit mai frumoasă a țintei pentru care lucră „Asociațiunea“. Ni se cere nu un sprijin ci cinste, și se zice în apel, că pentru plata anuală de două coroane, fie-care sătean va primi zece cărți pe an și pe de-asupra un călințdar. Voi, cari sunteți duși pe pămînt străin, departe dela noi, poate că nu veți cunoaște mai de-aproape ce-i aceasta „Asociațiunea“ și cari sunt scopurile ei, pentru-ce munceste anume.

Noi, dragă cumetre, cum bine vei ști, suntem aici acasă ca niște copii orfani, de cari străinul nu prea poartă grije. Ne ținem școlile noastre, dela cele sătești până la cele orașenești, cîte le avem, cu banul ce-l putem stoarce din sărăcia noastră. De vre-o doi ani zice statul că ar vrea să ne ajute și el, dar unde dă el ajutor nu-i mai școală românească, nu mai suntem noi stăpîni ei statul. Acum, știm cu toții, că înaintarea unui popor fără

școală, fără carte, nu se mai poate în zilele noastre. De-aceia marii noștri bărbați din trecut și-a zis: dacă statul nu ne ajută, cum i-ar fi datorința, să înaintăm și noi prin învățatură în limba noastră, vom cerea din puterile noastre, să împrăștiem lumina binefăcătoare a științii în poporul nostru. Și s'au pus, toți fruntașii noștri de pe vremuri, umăr la umăr, și au făcut o tovărășie, au dat ființă „Asociațiunii“, care să se lupte mereu ca poporul nostru să înainteze pe toate căile, ca și alte neamuri din țară. Pe lângă gândul înțelept și vorba cumpănită, pe lângă însuflețire, trebuie însă, la ori-ce întreprindere, bani. Și au jertfit dintre fruntașii neamului sute, mii de coroane chiar, ca „Asociațiunea“ să aibă un fond, cu care să-și poată începe lucrările. Au venit, în cursul anilor oameni cu inimă bună, cari au cinstit, prin testament, o mare parte din agoniseala lor „Asociațiunii“. An de an se adună bani, dela așa numiții membri ordinari, cari plătesc câte zece coroane pe an. Domnii noștri, advocați, preoți, doctori, învățători, își țin de rușine a nu plăti cele zece coroane pe an, ca să rămână și mai departe membru ordinar la „Asociațiune“. Și ei toți sunt oameni cu carte, cari au învățat școli multe, și deci nu au lipsă așa de mare de învățatură, cum avem noi țărani. Chiar gândul „Asociațiunii“ e, ca 'n rindul cel dintiiu între noi sătenii să se împrăstie razele binefăcătoare ale științii de carte, ca noi să ne obiicinim și să iubim cetitul românesc, cărțile românești, din care pe urmă, putem scoate o mulțime de cunoștințe folositoare pentru traiul nostru zilnic.

Noi, sătenii însă până acum, am sprijinit de tot puțin „Asociațiunea“ în scopurile ei. Acest așezământ are mai multe despărțăminte prin țară, și despărțămintele își țin adunările în fie-care an, tot într'alt sat, anume ca să-i dedea pe oamenii de pretutindenea și făcându-le cunoscute, să-i însuflețească pentru scopurile frumoase ce le are. Am fost și eu la câteva adunări de acestea și am văzut că sătenii noștri se adună și ascultă bucuros cuvântările ce se țin, învățăturile ce le dau. Dar când se ridică vr'un domn dela masă și întreabă: „Oare din dumneavoastră vrea să se facă membru ajutor la „Asociațiune“ cu suma de două coroane?“ când, zic, pune întrebarea asta, oamenii noștri privesc într'altă parte, și încet-încet se strecoară din șirul ascultătorilor, se duc acasă sau la crișmă.

Am auzit pe mulți domni de-ai noștri zicând: țaranul nostru e bun, ascultător, cuminț, numai bani să nu-i ceri. Și, cu durere, dragă cumetre, trebuie să-ți spun că în mare parte sunt drepte cuvintele acestea. Mulți dintre noi, dintre țărani, cred că banii ce ni-se cer, îi adună domnii pe sama lor, și, de-o pildă îi beau. Ei nu știu că, de pildă, un domn care vine de mai departe la adunarea dela noi din sat, a plătit cu banii lui drumul, mâncarea, beutura, și pe de-asupra și taxa de 10 coroane, ca membru ordinar la Asociațiune. Și să ne punem mâna pe inimă și să spunem: câți din sătenii noștri n'ar putea da mai lesne două coroane, decât o mulțime de domni zece coroane, și alte cheltueli? Vorba e că dânșii pricep și jertfesc, noi sătenii și când pricepem nu prea vrem să jertfim. Și tot banul ce l-am da spre scopurile „Asociațiunii“ tot spre binele nostru și al copiilor noștri l-am da.

Acum, cei dela cârma „Asociațiunii“ și-au zis: să cercăm pe alte căi să-i putem folosi poporului, și să-i câștigăm cât mai mulți dintre țărani și meseriași de membrii ajutători. Să plătească ei la cassa „Asocia-

țiunii“ suma de tot neînsemnata de două coroane și în schimb să le dăm 10 cărți pe an, în fie care lună una și pe de-asupra un călindar.

Astfel, dragă cumetre, dela anul nou încolo, care dintre noi a plătit 2 coroane, va primi în fie care lună, afară de Iulie și August, o carte. I-se va veni deci, o carte în 10 cruceri. O carte mai lesne nici nu se poate închipui. Va primi apoi, cătră sfârșitul anului un călindar de cinste.

Cred că în curând vor porni preoții și învățătorii și alți fruntași să înscrie membri ajutători, adică țărani cari să plătească două coroane pe an, iar în schimb să primească zece cărți și un călindar. Numai după nume ne vom numi, noi cari ne vom înscrie, membri ajutători, pentru că de fapt, nu noi vom ajuta „Asociațiunea“ ci ea ne va ajuta pe noi. Căci nu ne putem închipui ca să ne dee zece cărți și un călindar pe an pentru două coroane și tot ea să fie cu câștigul.

Eu, nădăduesc, că dintre cei cari știu ceti și scrie, numai chiar cei încăpăținați nu vor vrea să se facă membri ajutători. Acei cari știu că o carte e totdeauna un prieten bun la casă, când vor socoti că'n fiecare lună vor primi o carte nouă, nu vor pregeta a da două coroane. Cărțile i-se vor trimite prin poștă, fiecărui membru, și pentru fiecare va fi o adevărată bucurie sufletească sosirea acestor soli, vestitori de vremuri mai bune.

Ați putea și voi, de-acolo din America, să adunați dela fiecare câte 2 coroane și să le trimiteți la olaltă la „Asociațiune“ în Sibiiu, dimpreună cu o listă în care să se scrie numele și conumele fiecărui membru, însemnându-se și adresa fiecăruia. Dumnezeu să ajute.

Rămâi cu bine!

Cumătrul tău

Bădicul Ion.

Adunările învățătoresți.

Adunarea din tractul Săliștei.

Anul acesta preoții și învățătorii din tractul Săliștii și-au ținut împreună adunarea anuală în Sibiel. Legea noastră bisericească nu statornicește această împreună sfățuire, cu toate acestea părintele protopop Lupaș înțelepțește a lucrat când a chemat la un loc pe preoți și învățători pentru ca mai bine să judece mijloacele prin cari își pot împlini acasă datorințele lor de luminători și conducători ai satelor noastre.

Părintele Lupaș a lipsit dela această adunare, chemat fiind într'un sfat mai mare bisericesc.

Deși această lipsă a fost adinc simțită totuși adunarea a avut roade prețioase, fiind lucrările pregătite de mai'nainte.

Adunarea a ținut 2 zile, Joi și Vineri. De-oarece locul nu-mi îngăduie a vorbi cu deamăruntul despre toate, voi spicui câte ceva din lucrările acestei adunări.

La îndemnul prot. Lupaș și-a început în anul trecut un fond „Șaguna“ pentru a tipări cele mai bune prelegeri populare. Prin o stărință neobosită acest fond s'a ridicat într'un an la frumoasa sumă de 2.200 cor.

Hirtile venite dela consistor laudă atit lucrurile și hotăririle adunării din anul trecut cât și munca de acasă a fie-căruia. (Ba învățătorii din Sibiel au primit și laudă deosebită dela mai marii bisericii noastre pentru priceperea și munca lor neobosită).

Părintele Borcea ne dă frumoase învățături despre slujba bisericească și farmecul

ei, iar învățătorul Crișan despre puterea cin-teului.

Învățătorul Dobrotă și Săvoiu fac lecții cu copii și ne dau prilej să ne învățăm unii pe alții cum să îndulcim pânea sufletească, ce o dăm copiilor.

Învățătorii Pană, Răchitan, Iosif și învățătoarea Comșa cetesc dări de samă despre cărțile cele mai alese, cari ne adincesc sufletul și ne ascuțesc vederea în greaua știință dască-lească.

Fie-care caută prietenește să-și spună cunoștințele sale, pătaniile sale pentru a feri pe ceialalți de greșeli.

Preoții s'au sfătuit și osebit. Toți au plecat cu sufletul mai oțelit și cu mintea mai luminată dela această adunare, care poate fi socotite între cele mai frumoase, mai puțin zgomotoasă, dar mai bogată în învățăminte — din toată mitropolia.

Se cuvine laudă și mulțămită și fruntașilor sibieleni, cari ne-au primit și găzduit cu o dragoste adevărat românească.

Prelegerea lui Vandervelde.

Purtătorul acestui nume este unul dintre șefii socialiștilor din Belgia. Este în aceeaș vreme și deputat. Acum, când Impăratul Germaniei, dușman al votului universal, vizitează capitala Belgiei, Vandervelde, cu toate că a fost poftit să ia parte la sărbările ce s'au făcut în cinstea înaltului oaspete, și-a îndreptat pașii spre țări străine. Astfel a ajuns și'n Budapesta, unde a ținut o prelegere despre chestia de naționalități în Belgia.

Vandervelde a spus că'n Belgia sunt trei naționalități: Flamanzii, Francezii (Valoni) și puținii Nemți. Conducerea țării, puterea, este în mâna Francezilor, cari au mai multă carte și sunt mai bogați decât Flamanzii. S'a întâmplat uneori că judecătorii au osindit la moarte Flamanzii nevinovați cari nu înțelegeau limba franceză, și abea după-ce s'a împlinit hotărîrea judecătoriei s'a dovedit nevinovăția celor uciși. Limba flamandă nu era întrebuintată nici în administrație, nici în școli. Numai după-ce s'a introdus votul universal în Belgia a început a-și cuceri și limba Flamanzilor drepturile ei firești, încetul cu încetul, fiind-că astfel au ajuns în camera deputaților mai mulți credincioși ai mișcării flamande. Aceștia au stărunit din răsputeri ca limba lor să se întrebuinteze în administrație, armată și școală. Strădanile lor au fost și sunt până astăzi încununete de succes.

Lucrurile acestea le-a spus Vandervelde. Nu vi-se pare, cetitorilor, că este vorba de lucrurile dela noi, cari se potrivesc aidoma cu cele din Belgia până a[nu se fi înfăptuit acolo reforma electorală?

Nu uita

stimate cetitor, — la comande sau tot felul de alte cumpărări, făcute în urma unui inserat cetit în foaia noastră, — a aminti și spune, că despre lucrurile comandate sau cumpărate ai cetit în inseratul din „Foaia Poporului“.

Prin aceasta contribui și D-Ta la răspândirea și lățirea foii noastre, iar pe de altă parte vei fi servit de grabă, fără ca aceasta să te coste ceva mai mult.

Literatură și știință

Poezii din popor.

Vai de mine rău-mi-i
Și leacul departe-mi-i,
Toamna'n fundul grădini
Supt o tufă de mărar,
La mândra în buzdunar.

Mă dusei Vineri în tirg
Să văd boii cum se vind;
Vaciile cum se plătesc
Măndrele cum se iubesc.

Vecina de lângă noi
Spală haine pe gunci
Și le'tinde pe nuele, —
Lătră câinii ca la stele.

Badea cu căciulă sură
Șede'n drum și cere gură;
Dar eu gură nu voi da,
Zece ani de-ar mai șede;
Că gura e cântărită
Cu cântarul satului,
Cu știrea bărbatului.

M'a făcut maica drăcos
Numai din genunchi în jos;
M'a făcut în zi de post
Și de'aceea-s cam drăcos

Frunză verde cât o masă,
Săracă inimă arsă;
Frunză verde de răchită,
Săracă inimă friptă;
Frunză verde lemn de tisă,
Săracă inimă 'nchisă,
Multe-ai tras, multe-ai rădat.
— Taci și rabdă ne'ncetat,
Căci după nor se 'nșenină,
Iar după rău vine bine.

Drumul dela Bălgărad
Focul de l'ar fi mâncat,
Că-i mai lung decât mai lat.
Lângă el sint pomi uscați
Merg surorile la frați
Nevestele la bărbați;
Mamele merg la fuți
Și fetele la drăguți.
Foae verde mărăcine
La mine nu vine nime;
Foae verde os de pește,
Căci maica mea putrezește.

Astă-vară mi-am rupt coasa,
Cu ochii după frumoasa;
Și mi-am rupt și secerea
Cu gândul la urâta.

Culese de Petru O. Orlățeanu, inv.

Capul babei.

— Amintiri. —

De Alexandru Țințariu.

Cum am mântuit școala comunală, mama m'a dus la părintele ei, în altă comună, ca să cercetez școala de stat de acolo, nefind atunci la noi școală de aceasta.

Părintele mamei, taica-moșu cum îi ziceam noi nepoții, era preot în aceia comună. Acuma își doarme somnul de veci în cimitirul satului.

La început mi-a mers foarte bine; atât taica-moșu cât și maica — bunica — m'au iubit mult, ca adevărați părinți.

Intr'o zi când nu m'am dus la școală, taica-moșu m'a chemat în odaia lui și a zis:

— Sandule, de astăzi începând o să te învăț să citești cu litere vechi, cu buchi.

A luat de pe dulap un ciaslov vechi, zdrențuit, l'a pus pe masă, l'a deschis la pagina întâie și a început să îmi explice taina slovelor vechi.

Prelegerea aceasta a ținut mai mult de-o oră, când taica-moșu a zis:

— Ia ciaslovul cu tine, mergi în odaie la maică-ta și te mai căznește și singur.

Când maica m'a văzut cu ciaslovul, pe pe față i-s'a zugrăvit o rază de fericire și răpita de bucurie a strigat:

— Ți-a dat popa — așa zicea ea lui taica moșu — ciaslovul să-l citești?! Doamne, ce gând bun și cuminte a avut... Șezi aici la masă, Sandule, șezi și citește. Sunt lucruri dumnezeiești, lucruri așa de frumoase în ciaslov.

Abia m'am așezat pe un scaun la masă și maica, ca mușcată de șarpe, a strigat:

— Să bagi bine de seamă, Sandule, să nu murdărești ciaslovul sau să rupi vre-o foaie din el, căci e mare păcat. Ciaslovul e carte dumnezeiască.

Mă uitam la literele acelea, șterse de mâna nevăzută a vremii, dintre cari multe erau acoperite cu picături pe ceară, și mă căzneau să le înțeleg rostul.

— Nu-i așa că sint lucruri dumnezeiești și frumoase? m'a întrebat într'un târziu maica.

— Acuma învăț să citesc cu literele din ciaslov, am zis eu.

— Învață, Sandule, învață; să vezi numai cum o să se buceure popa. O să spun și lui Trăilă.

Moș Trăilă, care a luat parte la un războiu și a scăpat steagul regimentului, înfășurând pânza aceia în jurul corpului său, era prieten bun cu taica-moșu.

Când apoi Moise, servitorul, a venit în odaie ca să spună ceva maicăii, numai „maică-preoteasă“ a putut să zică, căci ea încreată i-a tăiat vorba:

— Nu vezi că Sandu citește din ciaslov, și îndată a părăsit cu el odaia, ca să nu mă turbure. Am mai auzit cum maica spunea lui Moise:

— Altădată să bagi de seamă. Popa i-a dat ciaslovul.

În timp de două săptămâni m'am împrietenit cu literele din ciaslov, ceiace a îmbucurat foarte mult pe taica-moșu și pe maica.

M'am și plâns odată pentru aceasta lui taica-moșu și l'am rugat să-mi permită, ca să rad cu briceagul picăturile de ceară; dar nu mi-a dat voie, ca nu cumva să rup vre-o foaie.

Taica-moșu era bătrân, lumina ochilor îi era slabă și nu vedea bine; „Tribuna“ veche, foaia lui cea mai iubită, „Luminătorul“ și alte foi, apoi scrisorile nu vedea să le citească fără ochelari; când însă citea din ciaslov, din acest ciaslov atât de vechi, cu literele șterse și acoperite cu picături de ceară, nu își pune ochelarii...

La început, zadarnic mă munciam ca să înțeleg lucrul acesta; mai târziu apoi am delegat enigma: taica-moșu știa de-a rostul ciaslovul!

Intr'o Duminecă după amiazi, când a venii moș Trăilă, maica, cu fața radioasă, i-a spus:

— Sandu știe să citească din ciaslov. (Aceasta de altcum totdeauna o spunea și mamei, când venia la noi).

La dorința lui moș Trăilă, am luat ciaslovul și am început să citesc.

În odaie domnea cea mai desăvârșită tăcere; toate privirile erau ațintite asupra mea, eroul acestor clipe.

Când am sfințit cu cititul, moș Trăilă m'a bătut pe umăr: „Să trăiești, nepoate“, a zis el și mi-a dat un ban de patru creițari.

Maica, în ziua aceia, de mai multe-ori a zis:

— „Doamne, ține în pace și sănătos pe Sandu. Ce frumos știe el citi din ciaslovul popii.“

După-ce s'a dus moș Trăilă, taica-moșu m'a întrebat:

— Știi tu cânta „Sfinte Dumnezeule“ ca la morți?

— Știu, taică-moșule.

— Atunci cântă.

Am cântat „Sfinte Dumnezeule“ cum se cântă în sat la noi, la înmormântare.

— Bine, foarte bine, Sandule. Aici la noi însă se cântă altfel.

Taica-moșu a cântat „Sfinte Dumnezeule“ ca în satul acela. M'a întrebat apoi:

— Ai auzit, Sandule?

— Am auzit, taică-moșule.

— Să cântăm împreună.

Până seara, la cină, am cântat de mai multe ori „Sfinte Dumnezeule“, apoi „Amin“, „Doamne miluește-ne“, „Dă-ne Doamne“ și „Ție Doamne“ cum se cânta la înmormântări în satul acela.

Nu știam ce rost au toate acestea; am voit să întreb, dar n'am cutezat.

A doua zi și a treia zi am continuat și sfințit cu cântecul, când taica moșu mi-a spus:

— De mâne începând mergi la toate înmormântările ca ministrant. Totdeauna tu o să duci crucea.

Îndată a doua zi am mers la o înmormântare. Oântam ca un diac. Am căpătat o maramă și doi creițari.

Fiind comuna mare, aproape șapte mii de suflete, și numai doi preoți, erau foarte multe înmormântări, aproape în fie-care zi.

Eu la toate înmormântările parochienilor lui taica-moșu mergeam cu crucea; întotdeauna căpătam câte o maramă, când mică când mare; apoi câte unu, doi, trei creițari, după cum era starea oamenilor.

Intr'acestea taica-moșu m'a învățat să citească apostolul, ceia-ee a avut de urmare, că în toate Duminecile și serbătorile eu îl citeam. Mergeam apoi și la sfințirea apei în casă. Crâsnicul se bucura că nu trebuia să cânte el. De mai multe-ori îmi spunea:

— Să știi, cucoane, că foarte fain și frumos cânti.

Intr'o posomorită zi de iarnă iar am mers la o înmormântare. Mortul era o babă de vre-o 90 de ani. Poate și mai mult. În comuna aceia e obiceiul, că sieriul cu mortul îl așează lângă ferestre, pe niște lavițe mici, scunde, așa că și copiii pot să ajungă la el.

Cum am intrat în odaie și m'am așezat la locul meu, la capul mortului, m'a cuprins o frică, o groază. Tremuram ca scuturat de friguri.

Baba murise cu ochii deschiși, mari și sticloși; gura încă îi era deschisă; se vedea singurul dinte ce mai rămăsese acolo; așa i-a fost zbircită, neagră ca pământul...

Mă căzneau să îmi fac zid de apărare, cu năframa legată de cruce, ca să nu văd capul babei. Taica-moșu a observat aceasta și îmi tot făcea semne cu ochii, ceia-ee și mai mult m'a zăpăcit.

După înmormântare, taica-moșu m'a muștrat și mi-a spus că în loc de „Doamne miluește-ne“ am cântat „Amin“.

Noaptea aceia am avut vise foarte urite; mereu am văzut capul babei. Dar acest cap nici ziua nu m'a lăsat în pace; îl vedeam în

toată clipa; mă urmărea în tot locul; par'că ar fi fost un duh necurat.

Îmi era groază când venia noaptea și trebuia să mă culc.

În noaptea următoare am sărit din pat și am început să fug prin odaie.

Maica s'a spăriat mult și și-a făcut de mai multe-ori semnul crucei. Eu am rostit o rugăciune și m'am culcat din nou, acuma pe canapea, ca să fiu mai aproape de patul maicei.

Dar abia am adormit și capul babei din nou a apărut! Am sărit peste masa de lângă canapea.

Maica nu știa ce să facă. Ciaslovul era în odaia lui taica-moșu și astfel la dorința ei, am citit două pagini din catechism.

Ne-am culcat din nou, lăsând lampa să ardă.

Până la ziua nu am mai sărit peste masă. Capul babei însă iar a apărut.

Cum s'a sculat taica-moșu, maica îndată i-a spus cele petrecute în noaptea aceea.

— Să citești din ciaslov o rugăciune popo.

Taica-moșu și-a luat patrafirul, a pus crucea și ciaslovul pe masă, eu am înjenunchiat înaintea lui și a citit rugăciunea.

Dar în noaptea următoare iar am sărit peste masă și am voit să fug din odaie. Se înțelege, tot din cauza capului babei acelea.

Fiind zi de Sâmbătă, am mers la biserică, la vecernie. După-ce taica-moșu a sfârșit slujba, am înjenunchiat înaintea altarului și el a citit altă rugăciune.

Aceasta s'a repetat apoi în toate zilele

următoare, la biserică sau acasă, căci capul babei apărea în toată noaptea, iar eu, de frică, totdeauna saream peste masă, fugiam prin odaie ...

Mi-a fost groază să mai merg la înmormântări. Și nici nu am mai mers, căci în urma unui consiliu familiar, la care a luat parte taica-moșu, maica și mama, taica-moșu m'a oprit de a mai lua parte la înmormântări.

Bucuria mea nu a avut margini.

Acuma după atâția ani, când întâlnesc pe stradă vre-o înmormântare, une-ori pare-că văd capul babei acelea, cu ochii deschiși și așa de sticloși, cu gura tot deschisă, lăsând să i-se vadă singurul dinte, și cu fața zbârcită, neagră ca pământul ....

Potopul din Italia.

Am vestit în numărul nostru trecut ce potop grozav s'a slobozit asupra unui ținut întreg din Italia. Insula *Ischia* a fost pustiită cu desăvîrșire. În valea dela *Salerno* pârăul *Capillo* s'a umflat, (precum se umflase astă-vară pârăul *Cerna* în Bănat) și a potopit orașelul *Cetaro*. Cincizeci de case și 22 de fabrici mai mici au fost luate de apă. Înainte de potop o furtună grozavă a bîntuit și a dărîmat un mare număr de case omorînd oamenii. Numai decît după furtună începu o ploaie care se prefăcu în potop și lua casele dărîmate. Toate astea atît de repede, încît oamenii nu avură vremea se scape și fură luați de valurile furioase cari crescuseră fără de veste ca din pământ. Podurile fură rupte și toate drumurile stricate încît oamenii abea puteau scăpa. S'au petrecut lucruri întocmai ca la potopurile de astă-vară din Bănat. Armata trebui să vie în ajutorul bieților oameni deși iera foarte greu a li-se ajuta. Șase sute trei zeci de morți se numără pînă acuma, va să zică de trei ori atîți ca la potopul de astă-vară din Bănat. Chipul nostru arată foarte viu grozăviile potopului. Armata dă ajutoare și apa a crescut ca o mare furioasă. Bieții oameni caută să scape pe luntri, văzînd cu groază cum tot avutul lor e luat de ape.

Știrile Săptămîinii.

Sibiu, 3 Noemvrie n.

Măcelul dela Mărgineni. Ni-
meni dintre noi nu a uitat grozavul
măcel dela Mărgineni, cu prilejul alege-
rilor trecute în țara Oltului. Cinci țā-
rani români au fost împușcați mișelește
de jandarmi fără nici o vină. Ungurii
ridicaseră o poartă pentru primirea can-
didatului. Oamenii priveau ca la o mi-
rozenie iar cînd jandarmii le-au spus
să plece de acolo, iei au început să se
ducă în sat. Și atunci fără de veste
jandarmii au tras dela spate asupra romā-
nilor, ucizînd cinci inși și rānind pe
foarte mulți.

Ori-ce om cu mintea sănătoasă ar
fi așteptat ca jandarmii să fie trași la
răspundere și pedepsiți ca ori-ce ucigași.
Și ce credeți că s'a întîmptat? Ați ghi-
cit, lucrurile s'au petrecut tocmai din
potrivă. Nu jandarmii, ci tot bieții oa-
meni au fost dați judecāții pentru-cā
ar fi „ațîțat“ contra jandarmilor, deși
iei săracii nici nu știu măcar de asta.
Gheorghe Vlad și alți cinci tovarāși ai
lor au fost dați judecāții. Bieții romāni
simțind ce-i așteaptă, cu dreptatea asta
din țara noastră, doi din iei au fugit
în România pe cînd ceilalți patru au
fost arestați. În 26 Oct. a fost în Bra-
șov judecarea întîie a procesului. Apā-
rătorul Dr. Nicolae Șerban, deputat, a
cerut aminarea procesului, pānă cînd
vor fi aduși și cei fugiți în România.

Bieții oameni vor fi pedepsiți pen-
trucā n'au voit să moară și iei de
pușca jandarmilor.

Teatru românesc în Sibiu.

Aflăm cu plăcere că tineretul românesc
din Sibiu, supt aripile „Asociațiunii“
a hotărît să dea pe la sfîrșitul lunii
Noemvrie o reprezentație teatrală. Se
va juca drama *Brîndușa* de Brieux.
Rolurile vor fi ținute de domnișoarele
și tinerii din societatea Sibiului.

Patîma cărților. La crāsmă „La trei
ștejari“ au fost prinși vre-o opt muncitori că
joacă jocuri de cărți oprite „douăzeci și unu“
și altele. Polițaiul care i-a prins le-a luat
banii și i-a dus la poliție, unde aflîndu-se că
nu sunt din Sibiu au fost izgoniți pentru
totdeauna de pe teritoriul orașului. Spre știre
celor ce s'a îndeletnicesc cu astfel de lucruri.

**Alegere de protopop în Sā-
liște.** Dl asesor consistorial, părintele
Nicolae Ivan a convocat pe ziua de
13 Noemvrie st. n. sinodul înmulțit al
tractului Sāliște pentru a alege un pro-
topop. Se știe că pānă acuma tractul
a fost condus de părintele Dr. Ioan
Lupaș ca administrator protopopesec în
mod exemplar și spre mulțămirea tu-
turora.

Nou doctor. Aflăm cu plăcere că cola-
boratul nostru dl *Horea Petra-Petrescu* a
luat doctoratul în filozofie la universitatea din
Lipsca (țara nemțescă).

La temniță. Iubitul nostru con-
frate, dl Victor Braniște, redactor la
„Gazeta Transilvaniei“ a intrat cu ziua
de 10 Oct. st. n. pe șase luni în tem-
nița Seghedinului. Dānsul fusese osān-
dit anul trecut pentru „ațîțare“ im-

potriva statului și acuma a fost chemat
să-și facă osînda, temnițele fiind pānă
acuma pline. Dl Braniște a mai pe-
trecut și anul trecut vreme de 4 luni
în temnița Seghedinului pentru alt
articol.

Membru întemeietor al bisericii romā-
nești din Virșeț s'a înscris părintele Ioanichie
Neagoe din Petrovaselo, dāruind cinci acțiuni
ale băncii „Luceafărul“ în preț de 700 de
coroane. Lucrările pentru clādirea bisericii
au început.

Ce poate soldatul român! „Neamul ro-
mānesc“ scrie: „Brigada a VII-a (Giurgiu),
compusă din regimentele Vlașca Nr. 5 și Te-
leorman Nr. 20, a executat un marș de 46
de kilometri în timp de 6 ore, lucru greu
pentru ori-ce infanterie din țările apusene.
Toți au rămas uimiți cînd au văzut la Bā-
neasa la oarele 10 dimineața apārînd cu ba-
ioneta la armă soldații regimentului Vlașca
Nr. 5, cînd se așteptau să vie pe la 1—2
după amiază. Laudele primite de acest regi-
ment a fost bine meritate. Mai amintim tre-
cerea Oltului prin vad a unei întregi divizii:
apele Oltului aveau o adîncime pe 1 metru
și 50 cm. și regimentul Mușcel Nr. 30 a tre-
cut tot prin apă, carea venea pānă la gît.
Ofițerii și soldații au trecut prin apă cu ba-
gaje, și nu am avut de înregistrat nici un
accident. O asemenea îndrāsneală și voință
fac onoare infanteriei“. Numai soldatul ro-
mān e în stare se facă asemenea bravuri.

Incā o izbāndă a abstenenții.

Duminecă în 23 Octomvrie n. despār-
țirea „Andrieu Șaguna“ a Bunilor
Templieri (societate contra beuturilor
spirtoase) din loc a pus bază primei
societăți de abstenență pentru tinerime,
primei „Loji a tinerimii“ la noi Romāni
din Ungaria. Loja aceasta se numește
„Loja Tinerimii Viitor de aur, Nr.
1“ și este o ramură din marea tovā-
rășie a Bunilor Templieri. Ședințele cu
tinerii membri le ține în fiecare Du-
minecă „Reuniunea Sodalilor Romāni“
dela 2—4 oare p. m.

Aceasta este o nouă dovadă că
întotdeauna abstenența, adecā înlātu-
rarea cu totul a obiceiului beuturii, va
ieiși învingătoare.

Societățile de cumpătare (unde se
bea dar cu cumpăt) tājnesc în umbră,
văzînd cum roadele abstenenții ies din
ce în ce la suprafață. Și n'o să treacă
mult pānă cānd o să vedem cu toții
foloasele ce le aduc aceste societăți de
abstenență în viața poporului nostru.

Caz de moarte. *Ana Șogan* nāsc. *Bratu*
în numele său și al subscrișilor, precum și al
numeroaselor rudenii, cu adîncă mîhnire sufle-
tească aduce la cunoștința tuturor rudenilor,
amicilor și cunoscuților, că preaiubitul său soț
Bucur Șogan mare proprietar în comunele
Cerghidul mare, Grebenișul și Budiul de Cimpie,
după scurte suferințe, în al 80-lea an al etāții
și al 49-lea an al preafericitei sale căsătorii,
împărțășit cu sîntele Taine, și-a dat nobilul
suflet în mîinile Creatorului, Joi în 27 Octom-
vrie 1910 st. n., la 2 oare dimineața. Rāmā-
șițele scumpului defunct s'au ridicat din casa
mortuară Simbătă, 29 Octomvrie st. n., a. e.
la o oară după ameazi și s'au așezat spre
vecinica odihnă în cimiterul bisericei gr.-or.
din Rāșinari. Rāșinari, 28 Octomvrie 1910.
Fie-i țārîna ușoară și memoria binecuvāntată!
Coman Șogan și soția Maria nāsc. Vidrighin,
Bucur Șogan și soția Iuliana nāsc. Cismaș și

Petru Șogan, ca fii și nurori, Bucur, Anița
și Iuliana ca nepoți și nepoate, Anița și Iu-
liana ca nepoate.

Două aeroplane romānești la Paris. Am
arătat rîndul trecut succesul (izbānda) loco-
tenentului român Coandă al cărui aeroplan a
fost unul din puținele aeroplane primite la
expoziția din Paris. Tirzia după-ce expoziția
fusese deschisă, venind alt român, dl Brumā-
rescu, și aeroplanul său au fost primit. Acest
hatir i-s'a făcut deoarece-ce s'a dovedit că
aeroplanul dlui Brumārescu e foarte bun și
frumos. Succesul celor doi romāni e cu atāt
mai mare că numai 12 aeroplane au fost
primite, dintre cari două sunt romānești.

La Societatea meseriașilor romāni din
Blaj s'au înscris ca membru fondator d-nul
Iuliu Marțian, căpitan penzionar și director al
băncii „Mercur“ în Nāsăud; membru pe viață
doamna Emilia Dr. Rațiu în Sibiu. Comi-
tetul își ține de plăcută datorință a le mul-
țumi și de această cale.

— *La fondul casei împreunată cu hală
de vînzare a „Societății meseriașilor romāni
din Blaj“ au contribuit:* Coroana, institut de
credit și economii, Bistrița 25 cor., Sălăgiana
bancă în Jibou, Hătăgana din Hațeg oite 5
cor., Sebeșana din Sebeș 2 cor., Aurel Rus,
dirigentu băncii „Lumina“ în Vașarheiu 20
cor.; Niculae Mazere, prof. Iași 10 cor., Di-
mitrie Toni, Galați 37 cor.; Neagoe Popea,
prof., Iași 5 cor.; Ioan Muntean 5 cor.; Ioan
Muntean, notar Roșcani 3 cor.; Dr. Remus
Pașca, avocat Cāmpeni 4 cor.; Pop Niculae
Ormindea, Dr. Ioan Fărcaș, medic Zelau,
Leon Scridon, protonotar Bistrița, Augustin
Nilca, preot Vaidacuta, George Micu, preot
Alecus, Stelian Constantinescu, București, oite
2 cor.; Ioan Pop, preot Visuia; Niculae Aron,
protopop Teaca, Ioan Henteș, asesor Sibiu,
Vasile Tătar, preot Stoana, Mărginean Ale-
xandru Oravița, Ioan Fodor, inv. Vaideiu,
Jurea, preot Totoiu, Alexandru Gergely inv.
Lăpuș, Iuliu Pop, preot Lujerd, Fărcaș Ioan
Băiești, Șt. Roșian, notar Gārbova cāte 1 cor.

— *La fondul văduvelor și orfanilor
meseriași administrat de Societatea meseria-
șilor romāni din Blaj dl Petru Moga franzelez
în Blaj în loc de anunț de logodnă cu d-șoara
Coșuța din Sassebeș, contribuie 10 cor.*

O săptămîină de jale a fost
săptămîina trecută pentru aviatori. Patru
oameni tineri în floarea vîrstei au mu-
rit căzînd din aer. Intîi a murit Du-
minecă 23 Oct. *Maclot*, Marți la urmat
ofițerul neamț *Mente*, Miercuri iar un
francez *Blanchard*. A doua zi, Joi, îl
urmează la moarte locotenentul italian
Saglietti. Toți au murit pentru un mare
lucru: cucerirea aerului, știința zburā-
tului. Moartea lor ne ieste o nouă do-
vadă că nici un lucru mare nu se înde-
plinește fără jertfe de sînge.

Ofițer român decorat. Fiul veteranului
paroch Mihail Păcală din Șelimbăr dl Aurel
Păcală ces. și reg. locotenent în al 5-lea re-
giment de infanterie din Rogatica (Bosnia),
din prilejul decorării sale cu „Signum laudis“,
dāruiește fondului Dr. D. Barciānu, pentru
ajutorarea calfelor (sodalilor) fără lucru 5 cor.
și fondului Victor și Eugenia Tordāșianu pentru
înzestrarea fetelor sărace 5 cor. sau în total
10 cor.

Cel mai lung zbor cu aeroplanul a fost
făcut pānă acum în Etampes (Francia) de aviato-
rul Tabuteau. A zburat dela oarele 8:45 dimineața
pānă la 2:45 după masă neconținut, va să-
zică 6 ceasuri în șir făcānd 465 de kilometri.

Cu ocaziunea jubileului de 25 ani al pompierilor din comitatul Sibiiului au fost premiați și următorii români sibieni: dnii Ioan Imbăruș, expeditorul foii noastre, Emil Vintilă și Ștefan Vlad, cu a doua cruce pentru serviciul neîntrerupt de 30 ani. Asemenea au primit premii și o seamă de fruntași de-ai noștri din comanele de pe teritoriul comitatului Sibiiu.

Cununăți. *Elisaveta Simtion și Imre Malyar*, ambii din Sibiiu își vor serba cunună religioasă Joi în 10 Noemvrie st. n. 1910.

109 de kilograme de dinamită s'au confundat în Dunăre. Dinamita iera menită să spargă niște stînci în apă. Luntrea care o ducea însă s'a răsturnat și dinamita s'a confundat. Apa a dus-o cine știe unde. S'a dat vestea telegrafică pretutîndeni pentru ca dinamita să nu facă pagubă. Cine știe, dacă ar fi căzut din întimplare în alte locuri ar fi făcut mai mult folos decît pagubă.

Cale ferată cu o singură șină. Un inginer neamț, August Scherl, a născocit un nou fel de cale ferată care nu merge pe două șine ci pe una singură. Roțile se află la mijloc și merg pe o singură șină fără ca trenul să se restoarne. Noul tren merge mult mai repede și e mai ieftin căci e mai puțină cheltuielă cu șinele.

Câte cambii se protestează în Budapesta. Un ziar ungurec spune că în Budapesta se protestează în fiecare zi 20,000 de cambii.

Regele Bulgariei și anarhistul. Regele Ferdinand al Bulgariei călătorind în tren a observat într-o gară un om tînăr bănuț care dădea țircoale trenului regal. Regele l'a oprit și a intrat cu iel în vorbă. Tînărul i-a mărturisit că a fost alungat de poliția din Sofia (capitala bulgară) și că ieste anarhist (un fel de oameni nebuni cari umblă să omoare pe toți regii) Regele l'a chemat în vagonul său regal și a vorbit cu iel multă vreme despre anarchism și anarhiști. Pe urmă i-a dat un dar bogat în bani și i-a dat drumul. Tînărul s'a pocăit și s'a întors la calea cea bună.

Focul și holera. În Beieherecul mare (Bănat), direcțiile opriseră pe locuitorii să scoată apă din riul Begheului, fiind plină de germeii holerei. Soldații fură așezați de-a lungul apei cu porunca să nu lase pe nimeni a scoate apă. S'a întimplat însă să se aprindă o casă. Pompierii veniră să scoată apă, dar degeaba, căci armata îi opri. — „Dar arde!“ — „Nu ne pasă, nu putem călea porunca“, fu răspunsul. Comandantul pompierilor alergă la primar, primarul la general și după multă trudă, acesta dădu poruncă armatei să lase pe pompieri a scoate apă. Ce-i drept, atunci pompierii nu mai avură de lucru; casa arsese și iera numai cenușe.

Cât se câștigă cu aviațiunea? Aviațiunea (zburatul) e o meserie foarte primejdioasă, dar nu se poate spune că nu-i bănoasă. În luna Ianuarie 1908, aviatorul francez Farman a fost cel dintâi care a zburat cale de un kilometru și a luat premiul (răsplata) de 50,000 de lei pentru aceasta. Câte progrese a făcut de-atunci aviațiunea! De-atunci încoace francezii au fost cei cari au câștigat necontentit la toate întrecerile, cu totul suma de 2 milioane 498,300 de franci. Aviatorul Morane singur a câștigat în cele din urmă două luni 300,000 de franci! Dar câți au plătit în schimb un preț și mai scump: viața lor tînără!

Vitejie ungurească. Cât de viteaz e ungurul cînd se află în fața unor oameni în toată firea, s'a văzut la profesorul Orosz din Sibiiu: văzînd că românii nu se sperie și nu fug de iel, — a fugit mai bine iel. Altfel au făcut cu preotul slovac Dr. Herold, care-i trîntise pe unguri la alegerea tovarășiei economice din orașelul Holioi. Ce să facă „patrioții“, ca să îndepărteze pe preotul slovac care ajunsese președinte? Un slujbaș mai viteaz știind că preotul nu are voie a se bate, l'a atacat și l'a palmuit pe stradă. Numai decît apoi au dat o telegramă episcopului cerînd să îndepărteze din oraș pe un preot care a pășit așa „rușine“! Așa-i vitejia asta ungurească, lovește pe cei-ce nu se pot apăra, pe preoții naționaliști, și apoi tot ea țipă că trebuie scos din oraș că-i compromis! Dar față cu tineretul român din Sibiiu care s'ar putea apăra, nu îndrăznesc să se puie. Sunt viteji nevoie mare „patrioții“!

Știri mărunte.

— În Budapesta muncitorul Laeska lucrînd pe vîrfurile unui coș (urloi) de fabrică a căzut dela înălțimea de 35 de metri și a rămas mort. Funia care-l ținea se rupsesse.

— Femeia Berta Gerseny din Pesta a dat naștere la patru copii. Mama e sănătoasă, dar copiii au murit.

ECONOMIE

Staturi și socoteli comerciale*).

De Petru P. Simtion

I. Partea teoretică.

(Urmare din Nr. 22).

La metoda simplă, maiestru conține numai socotelile curente ale persoanelor cu cari suntem în legătură, de aceea să mai poate numi acest maiestru la metoda aceasta și registrul *conturilor curente* sau și *saldă conti*, fiind-că e o evidență a conturilor cari se plătesc.

În Maiestru se deschid conturi atît la *debitori*, la acei cari ne datorează, cît și la *creditori* adică la aceia la cari noi datorăm. Dacă conturile din maiestru s'au încheiat (la încheierea anului de gestiune) și redeschis cu saldurile respective și vom arunca așadar o privire în acest registru, vom observa, că aproape toate acelea conturi, cari au sald de credit sunt liferanți dela cari procurăm marfa, iar viceversa debitori sau cei cari ne datorează.

Unele case mai mari de comerț împart maiestru în două registre deosebite, anume: un registru pentru debitori și altul pentru creditori. În registrul debitorilor se înscriu toți datorașii, iar în registrul creditorilor de regulă liferanții.

3. Inventariu sau Bilanș.

Legea comercială, dar și interesele proprii ne impune ca cel puțin odată într'un an să încheiem toate socotelile, spre a putea vedea rezultatele afacerii precum și starea averei.

Acest lucru de încheiere se numește *Inventariu*.

Părțile din cari se compune Inventariul sunt:

Activa,
Pasiva,
Capitalul.

Activa, sub aceasta înțelegem tot ce po-

*) Vezi nrul 7 și următorii până la nrul 22 din anul curent.

sedem și suntem în drept de a primi, anume bani în număr, monete (bani străini), mărfuri, cambii, debitori, mobilier (obiectele de aranjament), mașini, imobilul (case și pămînturi) etc., ce formează averea.

Pasiva, sub aceasta înțelegem tot ce noi suntem datori, anume: datoriile după cambii, creditori, datorii imobile etc.

Capitalul, se numește aceea diferență ce obținem din subtragerea sumei totale a pasivei din suma totală a activei. Aceasta diferență formează așa-dar averea curată a afacerii sau capitalul prezent.

Dacă vom compara averea prezentă cu aceea din anul trecut rezultatul va fi un câștig ori o pierdere. De exemplu: Începem o afacere de comerț cu un capital de Cor. 5000.

După un an activa noastră valorează Cor. 6000. Diferința ce rezultă acum între activa de Cor. 6000. — și o pasivă de Cor. 700. — anume Cor. 5300 este capitalul prezent.

Așadar capitalul prezent de Cor. 5300 față de cel din anul trecut de Cor. 5000 este mai mare cu Cor. 300, prin urmare acestea 300 cor. este câștigul curat.

La dincontră, dacă activa de acum ar fi de Cor. 6000 și pasiva însă de Cor. 1300, nu mai e câștig ci o pierdere, de oarece capitalul nostru din anul trecut a fost de Cor. 5000, iar cel de acum minus pasiva, e numai de Cor. 4700.

În cazul întîiu avansul e de Cor. 300, iar în al doilea e o pierdere de Cor. 300.

Cu toate că în cazul al doilea e o pierdere, capitalul fiind cu Cor. 4700 mai mare decît datoriile, afacerea rămîne tot activă.

La dincontră, dacă activa sau averea prezentă ar fi de Cor. 6000 și pasiva s'ar urca la 6200, în cazul acesta nu numai că am isprăvit întreg capitalul, dar avem și un deficit de Cor. 200, afacerea nu mai e activă, ci pasivă sau în stare de faliment.

Un model de inventar cu recapitulățiune, dar cu profit, e următorul:

Inventariu

încheiat la 28 Faur 1910

	Cor.	l.
I Activa:		
a) Banigata		153 54
b) Rimese:		
Nr. 3 pr 10 Aprilie	50	—
Nr. 5 „ 12 „	40	—
e) Debitori:		
„Albina“	400	—
N. Horea	15	—
P. Florea	18	60
I. Toader	9	10
d) Mărfuri:		
conform invent.		386 58
e) Mobilar:		
conform conspt.		200 —
Suma activei:		1272 82
II. Pasiva:		
a) Creditori:		
T. Popescu	45	—
N. Onițiu	30	50
b) Trate:		
Nr. 2 pr 15 Aprilie		100 —
Suma pasivei:		175 50
Recapitulare:		
Suma activei		1272 82
Suma pasivei		175 50
Averea curată		1097 32
Averea dela dela 1 Ianuarie		1000 —
Profit curat		97 32

(Va urma).

Recolta de vin pe Târnave a fost foarte bună. Mulți proprietari de vie au cules și au stors de două ori cît nădăjduiau și nu au unde să-și puie vinul, nefiind destule vase la îndemână.

„Lupșana“ noua bancă din Lupșa (com. Turda Arieș) cu 20,000 de cor. capital s'a înființat în ziua de 23 Oct.

A apărut „Călimdarul Poporului“.

Care este cel mai bun și mai ieftin Călimdar?

— „Călimdarul Poporului“!

— care apare de 26 de ani și cuprinde aproape 200 de pagini —

și va răspunde ori și cine, care a cetit „Călimdarul Poporului“. Asta a fost și în trecut, dar cu atât mai mult în acest an.

Dovezile sunt următoarele:

„Călimdarul Poporului“ spune, — pe lângă însemnarea exactă a sărbătorilor de peste an, — cum va fi vremea în anul 1911, după Călimdarul de 140 ani; apoi toate cele de lipsă despre poșta, telegraf, ștampela etc., precum și numele tuturor bărbatilor noștri cari stau în fruntea Consistoarelor române gr. or. și gr. cat. După aceea urmează date despre școlile noastre populare, despre gimnaziu, pedagogii, teologii, școlile de fete, cum și numele și locul unde se află reuniuni culturale, reuniuni de femei, reuniuni de cântări, reuniuni de meseriași, reuniuni de binefacere, reuniuni de agricultură, însoțiri de credit etc. etc. La toate aceste reuniuni e pus și numele tuturor conducătorilor lor.

Tirgurile sunt foarte bine controlate

și întocmite — altcum ca în anii trecuți — atât după luni cât și după ordinea alfabetică a comunelor.

După acestea urmează: **Partea Literară**

care cuprinde o sumedenie de articole de tot felul, dintre cari amintim următoarele:

„Cântecul muncii“ poezie de Octavian Goga.

„Om de potcă“ novelă de Ioan Agârbiceanu.

„Cătănia Țiganului“, anecdotă de Teodor A. Bogdan.

Un articol despre jubileul de astă-vară al Impăratului și Regelui nostru *Francisc Iosif I.*, (cu chipul împăratului).

Poezii din popor, adunate de prin diferite comune.

Borta vîntului, povestire de M. Eminescu.

Dela Sibiu spre Rîmnice, un articol cu multe ilustrații din Sibiu și jur.

Povestea ursului și a porcului, poveste de I. Dragoslav,

Un articol despre *Björnstjerne Björnson*, (cu chipul lui), mare învățat din țara Norvegiei, care a scris mult bine despre Români.

Românii și moartea lui Dr. Lueger, primarul Vienei (cu 2 chipuri: al lui Lueger și țărani cari au fost la Viena).

Căntece voinicești, culese de E. G. din: Porumbacul de jos, Oena-Sibiului etc.

Di Nicolae Iorga și partidul naționalist din România (Cu chipul marelui nostru învățat din România).

Un articol despre *portul românesc*. (Cu multe chipuri din Săliște, Rășinari, Poiana, apoi români din Basarabia, Macedonia etc.)

Mai multe *poezii de Haralamb Călimăr*: Drept egal, Fetelor, Invidie, Durerea mea.

Mai la urmă, anecdotă de *Speranță*. — De ce sunt unii oameni albi, unii bruneți și alții negri de tot?

După acestea urmează un articol despre **Aurel Vlaicu**, aviatorul nostru renumit cu mașina lui de zburat. (Acest articol e ilustrat cu mai multe chipuri foarte frumoase între cari: portretul lui, mașina de zburat, mașina cum se vede în aer la diferite înălțimi etc.).

De mare valoare pentru ori-cine este articolul:

Execuția asupra averilor mișcătoare, scris anume pentru înțelesul poporului, de *Dr. Alexandru Vastile*, un avocat din Sibiu, bine cunoscut în tot jurul Sibiului.

Acest articol cuprinde între altele următoarele: Timpul efectuării execuției, Sistarea execuției, Obiectele deținute de altul, Execuția contra soției, Obiectele cari nici odată nu se pot cuprinde, Urmările execuției, dreptul de zalog, Excindere, Licitația. Cu toate lămuririle legii vechi și legea nouă de acum doi ani.

Acest articol singur e vrednic atât cât e prețul călimdarului. Cine nu va avea în viață lipsă a ști aceste lucruri pentru el sau un neam ori prietin al lui? E lipsă a ști toate acestea atât cel ce i-se face o execuție cât și acela care cere execuția contra cuiva. Astfel că acest călimdar are valoare pentru toți anii viitori.

Un articol frumos și interesant se află scris despre **Vasile Stroescu** marele binefăcător al neamului nostru, sufletul nobil care a dăruit neamului atâtea sute de mii coroane. (Articolul e însoțit de fotografia marelui mecenat.)

Urmează apoi un articol despre răposatul *Ioan Russu Ștrlanu* (cu chipul lui), care a înființat „Călimdarul Poporului“ și „Foaia Poporului.“

Iar după acestea se începe **Răvașul anului**, care încă se întinde pe o sumedenie de pagini, cuprinzând: toate lucrurile mai de căpetenie petrecute peste an, cum au fost **alegerile și lupta noastră națională** ect. Iar dintre lucrurile petrecute în străinătate amintim **Revoluția din Portugalia** cu mai multe chipuri. Între cari: *Regele Manuel, atacarea palatului, orașul Lisabona, milita cu tunurile cum trec pe partea poporului* etc. Aceste chipuri nu le are nici un călimdar.

„Călimdarul Poporului“ cuprinde cu totul peste 40 de chipuri!

Faimoșii *Mangra, Slavici și Brode*, cari au părăsit pe fruntașii poporului nostru și s'au dat în brațele Ungurilor, încă își iau partea lor. Un renumit desemnător român le-a pus pe hârtie chipurile lor în felul cum au umblat după groful Tisza, ca să facă împăcarea, adică o căpătuială bună pe sama lor. Aceste ilustrații satirice și de tot hazul sunt foarte interesante, cum sunt prinse de pictorul nostru. Afară de acestea mai sunt o seamă de alte chipuri.

Se caută comercianți și alte persoane potrivite, cari ar dori să vândă „Călimdarul Poporului“. Toate comanda sunt a se adresa la:

Administrația „Foia Poporului“
în Sibiu-Nagyszeben.

Prețul Călimdarului.

Deși cuprinsul călimdarului este cu mult mai bogat ca în trecut, prețul lui este același, de **20 cruceri** (40 fileri), iar pentru trimiterea pe poșta este a se socoti deosebit 5 fileri pentru un exemplar.

Cine comandă cel puțin **20 exemplare** și le plătește înainte cu câte 20 cruceri bucata, mai **capătă două călindare pe deasupra** și se trimit toate acasă plătite de poșta.

Acei cari cumpără **25—50 exemplare** le capătă cu **14 cr. (28 fil.)**, dela **50 bucăți în sus** cu **12 cr. (24 fil.)** unul, dar **trebuie să plătească și poșta** la primire.

Banii trebuiesc trimiși totdeauna înainte. Numai comanda dela 30 exemplare în sus se trimite și cu rambursă, adică să se plătească la scoaterea dela poșta. Mai puțin de 30 exemplare nu se pot trimite neplătite înainte, din cauză că atunci vine prea scumpă poșta.

Prețul bucatelor

In Sibiu la 1 Noemvrie st. n.:

Grâu	Cor. 14, — până 15,20 de hectolitru
Săcară	— „ — „ — „
Ovăz	5,60 „ 6,60 „ „
Cucuruz	8,80 „ 11,20 „ „
Cartofi	2, 0 „ 3, — „ „
Fasole	15, — „ 16, — „ „
Făină Nr. 3	32,40 „ 32,20 la 100 chila
„ „ 4	31,80 „ 32,40 „ „
„ „ 5	30,20 „ 31, — „ „
Slănină	190, — „ 196, — „ „
Unsoare de porc	194, — „ 196, — „ „
Său brut	56, — „ 60, — „ „
Său de lumini	76, — „ 80, — „ „
Său de lumini topit	92, — „ 92, — „ „
Săpua	62, — „ 64, — „ „
Fân	— „ — „ „
Lezne de foc neplutite	7,70 „ 8, — la met. cub
„ „ plutite	6,25 „ 6,70 „ „
Spirt rafinat	1,82 „ 1,85 la litru
Spirt ordinar	1,80 „ 1,83 „ „
Carne de vită pentru supă Cor.	1,20 până 1,60 la chila
„ „ „ friptură	1,52 „ 2,20 „ „
„ „ vitel	1, — „ 1,80 „ „
„ „ porc	1,40 „ 1,80 „ „
Ouă, 10 bucăți	—,67 „ —,80 „ „
Un pătrar de miel	—, — „ —, — „ „

In Budapesta in 2 Noemvrie st. n.

(Grâu și săcară de cea nouă)

Grâu de Tisa 78 chilo Cor.	10,50 până 10,67 la 50 chila
„ „ 79 „ „ „	10,57 „ 10,77 „ „
„ „ 80 „ „ „	10,62 „ 10,82 „ „
Săcară	7,52 „ 7,70 „ „
Orz	6,80 „ 7,20 „ „
Ovăz	8,10 „ 8,50 „ „
Cucuruz	6,75 „ 6,85 „ „

Unsoare de porc Cor. 167, — până 168, — la 100 chila
Slănină . . . . . 145, — „ 146, — „ „

Sămânță de luțernă C. 146, — până 176, — la 100 chila
„ „ trifoiu „ 124, — „ 180, — „ „

Porci îngrășați pentru untură C. 1,48 până 1,50 la chila
„ „ carne „ 1,68 „ 1,74 „ „
Viței . . . . . 1,16 „ 1,28 „ „

Pe o păreche de miei . . . . . Cor. —, — până —, —
„ „ oi . . . . . —, — „ —, —

Prețul banilor in 2 Noemvrie n.

	cumpărat:	vândut:
Galbeni	Cor. 11,27	11,37
100 Lei, hârtie	94,50	94,90
100 Lei, argint	98, —	94,50
Lire turcești, aur	21,45	21,65
1 funt șterlingi englezești	23,89	24,09
100 marce, aur	117,30	117,72
100 „ hârtie	117,30	117,72
Napoleon	19,04	19,12
100 Ruble rusești, hârtie	253,75	255,25
100 „ „ argint	238, —	242, —

Târgurile de țară.

(Zina târgurilor e însemnată după *calendarul vechiu*.)

- 24 Octomvrie: Budapesta, Jombolia.
 25 Octomvrie: Chendu-mic, Cubin, Drag, Sacul, Șomortin.
 26 Octomvrie: Dobra, Năsăud, Teiuș,
 27 Octomvrie: Bălcaciu, Boroșneul-mare, Cinc-Sân-Mărtin, Coemani.
 28 Octomvrie: Beiuș, Ciacova, Șomcuta-mare.
 29 Octomvrie: Baghion, Bodon, Covasna, Mănăstural-ung, Miercurea, Murăș-Oșorheiu, Șarcaia, Șeica-mică, Tasnad.
 30 Octomvrie: Barot, Farcașlacă, Macău.
 31 Octomvrie: Cermeiu, Gyoma, Hunedoara.
 1 Noemvrie: Baia-mare, Bateș, Hundrubechiu.
 2 Noemvrie: Egerbegy, (com. Tordaranyos), Măgheruș, Rechișdorf.
 4 Noemvrie: Beci-hercul mare, Soporul de jos.
 6 Noemvrie: Apoldul mare, Erta ung, Scherec, Vișul de sus,
 7 Noemvrie: Capolnaș, Ibașfalău, Kecs-kemet.

În aceste zile se ține în comunele de mai sus târgul de mărfuri, pe când târgurile de vite, cai, oi, porci, etc. se țin, ca de obicei, cu câteva zile mai înainte.

Teatru german în Sibiu.

Teatrul german de sub direcțiunea dlui Leo Bauer și-a început sezonul de iarnă în 30 Octomvrie a. c. cu un personal de artiști dintre cei mai buni.

Între piesele predate cu bun succes amintim pe „Di Senator“, „Concertul“, „Vinovăție, și Păcat“, „Femeia divorțată“, „Țăranul fidel“ etc. În toate aceste piese trupa dlui Bauer s'a impus publicului prin destoinicia și siguranța cu care și-au predat rolurile.

Observăm că în sezonul acesta s'a vor preda în parte mare piese nouă, cari au fost reprezentate la cele mai mari teatre din străinătate cu bun succes. Publicul iubitor de teatru va avea deci ocazia a vedea o seamă de piese bune și de valoare.

Poșta Redacției.

Dragoste și sărăcie nu se poate publica pentru două motive: nu e potrivită cu preocupările ziarului nostru și aduce învinuiri nedrepte pentru partea cea mai mare a preoștii noastre.

Celor din Țichindeal. Lucrurile dela Dvoastră nu interesează întreaga obște românească, prin urmare nu se pot publica. Cu preotul răfuți-vă cum veți afla cu cale, fie prin Consistor, fie altfel.

Redactor resp.: Nicolae Bratu.

Editura și tiparul: „Tipografia Poporului“.

Loc deschis.

Unde se pot procura cele mai elegante reverenți și ornate bisericesti? La „Croitoria Univer-sală“ I. Petrașcu, Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 30. Telefon Nr. 172. — Serviciu prompt și conștientos. Prețuri moderate.

Mulțămită Publică.

La apelul subscrierului adresat bunilor și evlavioșilor creștini depărtați în America, prin lista purtată de parohianul nostru Ioan Pascu (Nătăilă), au binevoit a contribui la „Fondul Reuniunii femeilor române gr.-or. din Toarcla“, pentru procurarea Mineilor pe 12 luni și Octoichul-mare, următorii: Ioan Pascu (Nătăilă) cu soția Ana din Toarcla 3 dolari 25 cenți, Floarea Braniste cu fiica ei Maria din Toarcla 3 dolari, Galiția Vila din

Toarela 1 dolar, Valeri Luca din Ilimbav 1 dolar 50 cenți, George Felegon din Ghizaș de sus 25 cenți, Todoru T. Oprean din Ghizaș de sus 15 cenți, Toader Stanciu C. din Ghizaș de sus 25 cenți, Toma Stanciu din Ghizaș de sus 25 cenți, Alexandru Tineiu din Ghizaș de sus 25 cenți, Chirian Stănuțu din Săsăuș 25 cenți, Nicolae Băcilă din Bendorf 25 cenți, Iosif Milla din Bendorf 1 dolar. Ioan Ghenea din Făget 50 cenți, Crucian J. din Alțina, Ioan Țichindelean din Alțina, Simion Lungiu din Alțina, Nidolae Hidir din Alțina, Nicolae Preda din Alțina, Achim Coman din Alțina, Ioan Fraticiu din Alțina, Iosif Brezaiu din Alțina, fiecare câte 25 cenți, George Fleșariu și Ana Fleșariu din Toarela 2 dolari, Ioan Fleșariu din Toarela 1 dolar, Nicolae Strodășu 1 dolar, Simion Fleșar din Toarela Nr. 37 50 cenți, George Aldea din Toarela 1 dolar 50 cenți, Nicolae Geaman, Dumitru Fleșar, ambii din Toarela câte 25 cenți, Ioan Braniste din Toarela 1 dolar. Pentru suma totală de 105 cor. ce s'a primit vin pe calea aceasta a aduce cea mai caldă mulțămite, dorindu-le ca bunul D-zeu să le răsplătească însuși jertfa adusă la altarul Domnului și întoarcerea norocoasă la căminul părintesc.

Toarela, la 24 August 1910.

Ioan Braniste
paroh gr.-or.

290 1-1

Se poate căpăta în tot locul

Kalodont

26 27-42 a lui Sarg

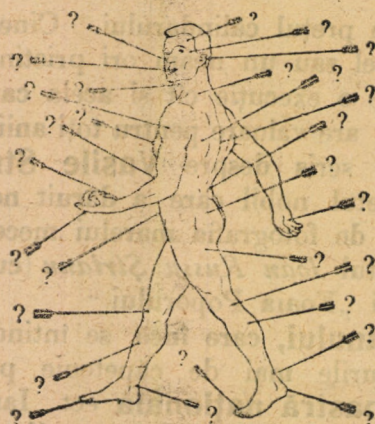
oremă de dinți neincunjurat de lipsă păstrează
! și curății, albi și sănătoși.

Un hotelier harnic român

cu praxă bună îndelungată, se caută pentru hotelul comunal din Săliște (comitatul Sibiu-lui), începând cu 1 Ianuarie st. n. 1911.

Ofertele și documentele necesare să se adreseze firmei *Ioan Comșa & Fiu* în Săliște (Szelistye, Szebenmegye). 298 2-2

Te doare ceva?

I. Renumitul „Fluidul Elza“ alui Feller e, după experiențele noastre liniștitor de dureri, vindecător, încetează durerile; repede și sigur vindecă reumă (spurc), slăbire de nervi, junghiuri în coaste, influența, dureri de cap, de dinți, de spate, amorțeală, dureri de ochi, migrenă și multe nepomenite aci Fluidul Elza alui Feller e folosit cu efect fără reche la răgușală, catar, dureri de piert și git și morburii din curent ori răcesală. Adevărat e numai dacă pe sticlă este numele „Feller“. 12 sticle mici sau 6 mai, ori 2 sticle speciale, K 5, franco

II. Vestim apoi, că lumea folosește cu efect distins și sigur Piulele-Rebarbara de mânat alui Feller, contra durerilor de stomac, zgirciuri, lipsă de poftă, arsuri de fiere, greață, ameteală, rigăeli, haemoroide și alte conturbări de mistuire. 6 cutii franco cu 4 coroane. — Să ne ferim însă de imitativii și să adresăm acurat așa: 277 4-22

Eugen V. Feller, apotecar
Stubica, Centrala 122 (comit. Zagrab).

Grozav de ușor

este a spăla cu săpunul „Schlicht“ de oarece acest săpun curăță și înalbește totodată, iar pe de altă parte se cruță ori 281 ce osteneală și încordare la lucru. 1-5

Publicație de licitare.

Composesoratul pădurei *Braniste* din *Racovița* vinde în licitație publică partea de pădure situată în „Valea Cetății, Păraul Afunișului“ și admișă spre tăietură din anul 1910, anume 1624 m³ lemne de fag în picioare.

Oferte se admit până la licitare; după licitare nu.

Prețul strigării 2067 coroane.

Vadiu . . . . . 206 „

La ofertele scripturistice este a se ac-lude și vadiul. Codițiile de licitare și contractuale se pot vedea la composesoratul pădurei *Braniste*.

Ziua de licitare e în 13 Noemvrie 1910, la oarele 3¹/₂ p. m.

Composesoratul pădurei
Braniste.

301 1-1

Un pian Besendorfer

să află de vânzare foarte ieftin. Doritorii să pot adresa Sibiu, Schützengasse Nr. 20.

362 1-3

Nici când!

nu mai schimb altul cu săpunul meu, de când folosesc săpunul de lapte de crin-*Steckenpferd* (marca *Steckenpferd*) de Bergmann & Co. Teschen a. E. fiindcă acest săpun rămâne singur cel mai eficace decât toate săpunurile medicinale, cum și pentru îngrijirea unui teint frumos, moale și delicat. Bucata cu 80 fileri să capătă în toate farmaciile, drogheriile și parfumeriile etc. 40 39-40

Nu cumpăra
nimic altceva contra

TUSEI

răgușelei, catarului, flegmei, ca-
tă rului bronchial și de gât, ci numai

Caramelle de piert

ale
lui **Kaiser** „Trei brazi“

5900 atestate dela medici și privați,
intărite prin notarul public,
garantează succesul sigur.

1 pachet 20 și 40 fil. 1 dosă 60 fil.

Se capătă în toate apotecele, dragueriile și
prăvăliile de coloniale mai de frunte.

500 Coroane plătesc celui-ce ar mai căpăta vre-odată durere

de dinți ori li va miroși gura după- ce va folosi apa de dinți a lui Bartilla, o sticlă cu 80 fl. Ed. Bartilla-Winkler Viena 19/1. Sommergasse 1. In Sibiu: la farmaciile: in Piața mare 10; in Piața mică 27; strada Cisnădiei 59; ulița Turnului (Saggasse); ulița Ocnei 2; farmacia Teutsch; Meltzer, str. Gusteritei și str. Cisnădiei. In Bistrița: farmacia lui Herbert. Sebeșul săseșe: farmacia Lederhilger; Sighisoara: farmacia lui Ligner.

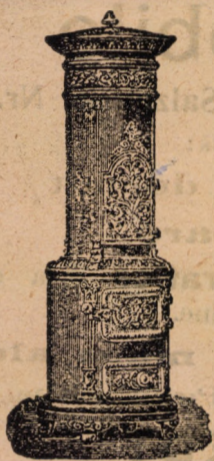
Să se ceară pretatindena apriat apa de dinți a lui Bartilla. Denunțări de falsificare vor fi bine plătite. La locurile unde nu să poate căpăta, trimite sticle cu 5 cor. 80 fl. franco. 25 17

Vinuri de masă escelente,

de la 44 și 48 fileri la cumpărare de cel puțin 50 litre ofere negastorie 48 72

JOSEF SCHULTZ
Sibiu, strada Uezum 20

Rămășițe de lemn moale.
Pachetele de lemne.

Cocs, cărbuni de pență.

Mare depozit

in

Cuptoare de tuciu pentru încălzit
cu lemne și cărbuni.

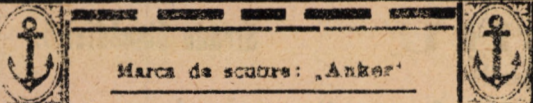
Cuptoare Meidinger, cuptoare pentru dejun, cuptoare cu foc durabil, de căhale, și pentru petrolu, precum și cuptoare cu căldură dublă (Radiator).

Aparate de fier și încălzit pe masă
de culoare neagră, email și îmbrăcate cu căhale — in diferite prețuri. —

Cărămizi pentru cuptoare, tave pentru copt și alte scule
ce trebuiesc la cuptor.

Hoarne pentru fum
negre și nichelate
la 86 4—52

Carol F. Jickeli
Sibiu—Alba-Iulia.

Marca de scutire: „Anker“

Liniment, Capsici comp.,
indusator pentru

Anker-Pain-Expeller

este un leac de casă valorat de mult, care să folosește de mulți ani ca fricțiune sigură — la podagră, reumatism și răceală. —

Atenție. Din cauza imitațiilor de puțină valoare să fim precauți la cumpărare și să primim numai sticle originale in șutule cu marca de scutire „Anker“ și cu numelu Richter. Cu prețul de 80 fl., C. 1-40 și Cor. 2— să capăta aproape in toate farmaciile. Depozit principal la Iosif Török, farmacist in Budapesta.

Farmacia lui Dr. Richter la „Leul de aur“ in Praga. ::

Șosauă Elisabeta Nr. 6 nou.

Expediție zilnică. 293 14—42

Neintrecut

la boale scrofuloase, de glandule, anemie, boală englezească, boale de gât și plămâni, tusă, pentru dezvoltarea copiilor slăbănogi, rămași in crștere, este și se recomandă cura cu 258 4—10

untura de ficat cu jod și fier

a lui Lahusen, breveta „Jodella“.

Cea mai bună, efectivă, căutata untură de ficat. Ușor-ră și ușor mistuit. Prețul cor. 350 și 7. Cereți expres marca „Jodella“ și refuzați imitațiile. Singurul fabricant: Farmacistul VILH. LAHUSEN in BREMA. Să poate căpăta și in toate farmaciile din Sibiu și jur.

Atențiune!

50,000 părechi de ghete.
4 părechi de ghete numai cor. 750

Din căuză că mai multe fabrici mari au incetat plățile, am fost incredințat a cheltui o mare cantitate de ghete dânc sub prețul de fabricare. Deci eu vând fiecare 2 păr. ghete cu șinoare, pentru domni și 2 păr. pentru dame, de piele brună sau neagră, galosată, cu talpă bătută cu cuie, foarte eleg. fasonul cel mai nou, mărimea conform Nr. Toate 4 părechile costă numai 7 cor. expedie per rambursă.

H. Spingarn, Export de ghete

Graovia Nr. 137. 9 11—

Schimbul e admis sau banii retour.

UN BĂIAT

dela 13—15 ani să primește ca învățacel sub condiții favorabile la **Toma Lupăș** franzelar in **Săliște** (lângă Sibiu).

2 calfe de pantofar

să primesc pe lângă condițiuni avantajoase la

Nicolae Baciu

266 4—6 pantofar

in **Mercurea** (Erdélyszerdahely).

Câteva cuvinte

asupra boalelor secrete.

E trist, — dar in realitate adevărat că în vremea de azi e bătătoare la ochi mulțimea acelor oameni, a căror sânge și sucuri trușești sunt atreutate și care in urma ușuritei din tinerete și prin deprinderi rele și-au zdrocinat sistemul nervos și puterea spirituală. E timpul suprem sa acestor stări îngrozitoare să se pună capăt. Trebuie să fie cineva care să dea tinerimei deslușiri bine-voitoare, sincere și amănunțite in tot ce privește viața sexuală, — trebuie să fie cineva căruiu oamăni să-și încredințeze fără teamă, fără sfială și cu încredere măcarurile lor secrete. Dar nu e in dezajun însă o încredințare aceste măcaruri ori și cui, ci trebuie să se adresăm unui astfel de medic specialist, conștiencios, care știe să dea asupra vieții sfaturi bune sexuale și știe a ajuta și morburilor ce deja eventual există atunci apoi va facea existența boalelor secrete.

De o chemare atât de măreață și pentru acest scop e institutul renumit in toată țara al Dr.ului PALOCZ, medic de spital, specialist, (Budapesta VII, Rákóczi-ut. 10), unde pe lângă încredințarea cea mai strictă, primește ori-cine (atât bărbații cât și femeile) deslușiri asupra vieții sexuale, unde sângele și sucurile trușești ale bolnavului să curățe, nervii i-se întăresc, tot organismul i-se întărească de materiile de boală, chimurile sulfatoșe să liniștesc.

Fără conturbarea ocupațiilor zilnice dr. PALOCZ vindecă deja de ani de zile repede și radical sa metoda lui proprie de vindecare chiar și cazurile cele mai neglese, ranele sifilitice, boalele de țeve, beșică, nervi și țira spinăral, lăcaturile de confuzie a minții, urămirile osăului și de sifiliului, erecțiunile de spaimă, slăbirea puterii bărbătești (impotența), vătămurile, boalele de sânge in piele și toate boalele organelor sexuale femeiești. Pentru femei e sala de așteptare separată și șire separată. In casăce privește cura, depănarea nu este piederă, căci dacă cineva, din ori ce cauză n'ar putea veni in persoană, atunci cu plăcere i se va da răspuns amănunțit foarte discret prin scrisoare (in epistolă e de ajuns a se alătura numai marca de răspuns). Limba română se vorbește perfect. După încheierea curei, epistolele se ard, oric la dorință să retrimit fiecare. Institutul se agrijăște și de medicamente speciale. Visitele se primesc începând dela 10 ore a. m. și până la 5 ore p. m. (Duminea până la 12 ore a. m.) Adresa: Dr. PALOCZ, medic de spital, specialist, Budapest IV. Muzeum-körut 13. 80 75—

in caz de noroc câștigul principal 1 milion Cor.

Nu întârzia

a participa la loteria a 27-a a loteriei de clase reg. ung, ce să începe acum cu clasa primă

Colectura principală

Iuliu Friede et Comp.

IBIIU

Strada Cisnădiei Nr. 1.

BRAȘOV

Strada Vămei Nr. 36.

recomandă pentru clasa primă, a cărei tragere va sfla loc la 17 și 18 Noemvrie, lozari originale de $\frac{1}{8}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$ cu prețul oficios de 150 3— 6 — 12— Cor.

Fiecare comandă să efectuește imediat, însă numai pe lângă trimiterea înainte a banilor sau cu rambursă. 288 3—4

Mandate postale și planuri de câștig la dorință franco.

90,000, 80,000 Coroane

Aulo!

Afurisita de tusă mă inneacă.

La tusă, răgușală și întrocinare ajută sigur și repede

Pastilele de pient ale lui Egger

au un gust admirabil și nu strică poșta de mâncare.

Un carton 1 cor. și 2 cor.

Carton de probă 50 fl

Depoul central:

farmacia „La palatin“
Budapest, VI., Váci körut 17.

Trăiască!

Pastilele lui Egger mă scăpară iute.

In Sibiu să poate căpăta la Guido Fabritius, Carol Morscher, Carol Müller, E. Rummler, Karl Pissel, August Teutsch.

In Sebeș la Wilhelm Lederhilger și Ludvig Binder.

254 7—26

Un învățacel

se primește la
„Tipografia Poporului“, Sibiu.

Căștigul cel mai mare eventual 600,000 marce.	Anunț de noroc	Căștigurile sunt garantate de stat.
---	-------------------------------	---

Invitare la participare la

Șanșele de câștig

ale loteriei mari garantate de statul Hamburg în
care trebuie să se câștige

9 milioane 841,476 de marce

Căștigul cel mai mare în cazul cel mai norocos

600,000 de marce

resp.	căștiguri à
560,000 marce	300,000 marce
550,000 >	200,000 >
540,000 >	100,000 >
530,000 >	60,000 >
520,000 >	50,000 >
515,000 >	45,000 >
510,000 >	40,000 >
305,000 >	30,000 >
303,000 >	20,000 >
302,000 >	15,000 >
	10,000 >

etc.

În total conține loteria, care constă din 7
clase, 100,000 de lozuri cu 48,405 căștiguri și 8
premi, așa că aproape

jumătate din toate lozurile câștigă.

Venitele să urcă dela clasă la clasă și câștigul cel mai mare din clasa primă e ev. de m.
50,000 ear cel din clasa 7-a 600,000.

Prețurile oficiale a lozurilor de clasa
primă sunt:

Loz întreg 6 M. (7 K)	Loz de jum. 3 M. (3 50 K)	Sfert de loz 1.50 M. (1.75 K)
--------------------------	------------------------------	----------------------------------

Planul oficios de lozuri provăzut cu emblema
statului în care sunt espuse prețurile lozurilor
din clasele diferite precum și o consemnare
a căștigurilor, îl trimite la dorință gratis și franco
Fiecare participant primește lista oficioasă
a tragerilor imediat după trageri.

Căștigurile să plătesc prompt sub controla
statului. Comande rog acum sau cel târziu până la

18 Noembrie n. 264 6-10

Samuel Heckscher sen., bancher Hamburg 36.

Tăiați aici

Comandă la Dl Samuel Heckscher sen.,
Nr. 1057 bancher, Hamburg 36.

Trimite-mi: { Loz întreg à 6 Marce (7.- K)
> de jumătate > 3 > (3.50 >)
> de un sfert > 1.50 > (1.75 >)

Adresa:

Prețul aici alăturat cu mandat } Ce nu-i dorit
cu rambursă } să se steargă.

Ludovic Ferencz,

croitor de bărbați,

Sibiu, str. Cisnădiei Nr. 12,

recomandă p. t. publicului

cele mai noue stoffe de iarnă
în mare asortiment

noutățile

sosite chiar acum, pentru haine de
bărbați stoffe englezești, franțuzești și
indigene, din cari se execută după
măsură cele mai moderne vestimente
precum: Sacko, Jaquete, și haine de
salon, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită nou-
tățile de stoffe pentru pardisiuri și
„Kaglam“, cari se află totdeauna în
depozit bogat.

Asupra reverenzilor confecțio-
nate în atelierul meu, îmi permit a
atrage deosebita atențiune a On.
domni preoți și teologi absolvenți.

În casuri de urgență confecționez
un rind complet de haine în timp de
24 ore. 81 73-

Uniforme pentru voluntari, cum și
tot felul de articli de uniformă, după pre-
scripție croitoră cea mai nouă.

Cel mai mare magazin de blănărie

274 6-6

ILIE STEFLEA

Piața-mare Nr. 18. SIBIU Piața-mare Nr. 18.

Apropiindu-se timpul de iarnă îmi iau voie a aduce la cunoștința
onoratului public, că în prăvălia mea se află de vânzare boauri, man-
șoane, căciuli pentru dame și domni, precum și bunzi de drum, saci de picioare
și căciuli românești în mare alegere. — Afară de acestea primesc și ese-
cut în atelierul meu tot felul de comande de bransa blănăriei. — Aici se
vând și se cumpără tot felul de piei, după cursul piei din Lipsca.

In Hala de mobile

strada Sării Nr. 33 SIBIU Salzgasse Nr. 33

se află totdeauna și se execută:

4 276 — Odăi complete pentru dormit

Odăi pentru mâncare

precum și tot felul de mobile singuratice dela cele mai
simple până la cele mai fine.

Scaune (jețuri) încovoiate în mare alegere

Fabricațiune proprie

Prețuri ieftine

CAROL HOREDȚ

măiestru măsar

Mașinile de cusut

ale firmei

Seidel & Naumann

sunt cele mai bune și mai ieftine.

Singurul reprezentant pentru Sibiu și jur:

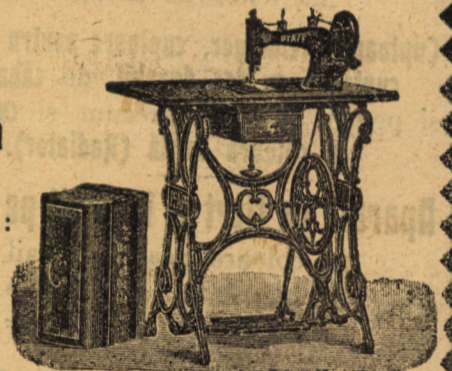
Carol F. Wultschner

Sibiu—Nagyszeben

strada Poplăcii (Quergasse) Nr. 43

Reparaturile se execută conștientios pe lângă prețurile cele mai ieftine.

Depozit de tot felul de articli și părți singuratice
ce sunt de lipsă la mașinile de cusut.

Singurul institut de asigurare ardelean

„TRANSYLVANIA“

Strada Cisnădiei 5.

SIBIU

Strada Cisnădiei 5.

recomandă

Asigurări împotriva focului

pentru edificii, recolte, mărfuri, mașini, mobile etc. pe lângă premii recu-
noscute de cele mai ieftine, și în cele mai favorabile condiții, cum și

Asigurări asupra vieții

(pentru învățători și preoți români gr.-or. și gr.-cat. dela așezămintele
confesionale cu avantajii deosebite), pe cazul morții, și cu termen fix, cu
plătire simplă sau dublă a capitalului; asigurări de zestre (copii), pentru
serviciul militar, și asigurări pe spese de înmormântare, mai departe asigu-
rări de accidente corporale, contra infracției (furt prin spargere) și asi-
gurări de pagube la apaducte. 18 40-

Sumele plătite pentru pagube de foc până la
finea anului 1909 . . . . . K 4.831,168-51

Capitale asigurate pe viață
achitate 4.571,035-31

Starea asigurărilor cu foc K 112.045,412-
sfârșitul anului 1909 } viață „ 10.847,132-

Fonduri de întemeiere și de
rezervă 2.309,387-

Prospecte în combinațiile cele mai variate se trimit și se dau gratuit orice
informații în birourile Direcțiunei, strada Cisnădiei Nr. 5 și la toate agenturile.

Persoane versate în Acuisiții, cari au legături bune, se primesc în serviciul institutului în condiții favorabile.